

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

«Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας»

Φοιτήτρια: Πατριανάκου Σταυρούλα **ΑΜ:**15675
Επιβλέπων Καθηγητής: Νικολόπουλος Παναγιώτης

Μεσολόγγι, 2015

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο	6
ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΓΕΝΙΚΑ	6
1.1) Η Έννοια Του Συνεταιρισμού	6
1.2) Συνεταιριστικές Αξίες και Αρχές	7
1.3) Ιστορική Αναδρομή	9
1.4) Κατηγορίες Συνεταιρισμών	13
1.4.1) Αγροτικοί Συνεταιρισμοί.....	13
1.4.2) Αστικοί Συνεταιρισμοί.....	14
1.5) Συνεταιρισμοί στην Ευρώπη και Παγκοσμίως.....	14
1.6) Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και ιστορική εξέλιξη	16
1.7) Δομή Συνεταιριστικού Κινήματος.....	20
1.8) Νόμοι περί αγροτικών συνεταιρισμών.....	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο	23
Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας.....	23
2.1) Σκοπός της Ένωσης και Στόχοι	24
2.2) Διοίκηση και μέλη	24
2.3) ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ.....	25
2.4) Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης και Παροχής Υπηρεσιών	26
2.4.1) Διοικητική υποστήριξη.....	26
2.4.2) Τμήμα πληροφορικής και Μηχανοργάνωσης	26
2.4.3) Τμήμα Παροχής Υπηρεσιών και Γεωργικών Συμβουλών.....	27
2.5) Γραμματεία Διοικητικής Υποστήριξης	27
2.5.1) Γενικός Διευθυντής	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	29
ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.	29
3.1) ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.....	29
3.1.1) Το Ελαιόλαδο	29
3.1.2) Πυρηνέλαιο	31
3.2) Ιστορία και ο Ρόλος του ελαιόλαδου στην υγεία	31
3.3) Διεύθυνση Οικονομικής Υποστήριξης	33

3.4)Διεύθυνση Παραγωγής και Εμπορίου	34
3.4.1)Τμήμα Παραγωγής	34
3.4.2)Τμήμα Χημείου	36
3.4.3)Τμήμα Εμπορίας Ιδίων και Τρίτων Προϊόντων	37
3.4.4)Τμήμα Εφοδίων(Πρατήρια).....	37
3.4.5)Υπεραγορά(Super Market).....	38
3.5)Δραστηριότητες Ένωσης	38
3.5.1)Βιομηχανικές εργασίες	38
3.5.2)Προμηθευτικές εργασίες	39
3.5.3)Εργασίες Παροχής υπηρεσιών.....	39
3.6)Εξαγωγές της Ένωσης.....	40
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	41
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ.....	43
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	45
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	46

*Καλήώρα να 'χουνε οι ελιές
που κάνουνε το λάδι
και φέγγει της αγάπης μου
να προβατεί το βράδυ...!*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οικονομία της Ελλάδας στηρίζεται κατ' εξοχήν στον αγροτικό τομέα, που στους κόλπους του συμπεριλαμβάνει μεγάλο αριθμό καλλιεργητών. Η κατάσταση της οικονομίας σε αυτόν τον τομέα παρείχε ασφάλεια στους παραγωγούς, γι' αυτό και επένδυναν στην καλλιέργεια της γης ως τη χρονική στιγμή που η κρίση άλλαξε τα δεδομένα. Και τούτο σημαίνει ό,τι ακόμη και ο νευραλγικός τομέας της γεωργίας επηρεάστηκε τα μέγιστα σε τέτοιο βαθμό ώστε να καταστεί σαφώς εντονότερη η ανάγκη του "συνεταιρίζεσθαι"

Η ύπαρξη συνεταιρισμού αποτελεί έρεισμα για τον παραγωγό, ο οποίος επιβοηθείται στο να μην εγκαταλείψει την καλλιέργεια της γης και κατά συνέπεια και την ύπαιθρο, προς αναζήτηση νέας εργασίας, γεγονός που συνεπάγεται αποδυνάμωση της επαρχίας και ταυτόχρονα ενίσχυση της αστυφιλίας.

Αυτός, λοιπόν είναι και ο λόγος εκπόνησης της παρούσας εργασίας, στην οποία έγινε μια φιλότιμη προσπάθεια να μελετηθεί η λειτουργία της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών νομού Λακωνίας. Με την εργασία αυτή στοχεύουμε στο να αναλυθούν τα στοιχεία σύνθεσης της Ε.Γ.Σ.Λ: τουτέστιν η διοίκηση και οργάνωση, οι δραστηριότητες, η παραγωγή προϊόντων και τα οικονομικά στοιχεία της.

Στο πρώτο Κεφάλαιο επιχειρείται η γενική θεώρηση των συνεταιρισμών με την οποία αποσκοπούμε στο να αντιληφθεί ο δέκτης της έννοια και την διαχρονική πορεία των συνεταιρισμών στο παγκόσμιο στερέωμα. Φυσικά με την υποστήριξη ειδικού νομοθετικού πλαισίου.

Στο δεύτερο Κεφάλαιο γίνεται παρουσίαση της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας αναφέροντας τα στοιχεία που αφορούν την ίδρυση και το σκοπό ίδρυσης, τη λειτουργία και καταχωρείται και το οργανόγραμμα.

Στο τρίτο Κεφάλαιο παρουσιάζονται τα προϊόντα της Ένωσης, η ιστορία τους και η σημαντότητα τους στον ευαίσθητο τομέα της υγείας καθώς επίσης και ο οικονομικός ιστός της, οι δραστηριότητες και τα στοιχεία των εξαγωγών της ένωσης.

Σαν επίλογο της εργασίας κατατίθενται αρχικά τα συμπεράσματα που αποτελούν φυσικό απότοκο του καταβληθέντος υλικού, στη συνέχεια οι πηγές βιβλιογραφίας που χρησίμευσαν στην ανίχνευση των αναγκαίων στοιχείων σύνθεσης της εργασίας.

Σημείωση 1^η Επίσης καταχωρούνται τρεις πίνακες ισολογισμών από το υλικό της ένωσης

Σημείωση 2^η Η προσπάθεια μου για την ύπαρξη φωτογραφικού υλικού –προς επίρρωση των γεγραμμένων- δεν απέφερε καρπούς λόγω αδυναμίας εξωγενών παραγόντων – προσώπων και καταστάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΓΕΝΙΚΑ

1.1) Η Έννοια Του Συνεταιρισμού

Η ύπαρξη ποικιλωνυμίας ορισμών πιστοποιεί την διαφοροποίησή τους, η οποία και εξηγεί τη διαφορετικότητα χαρακτηριστικών ή σκοπών συνεταιρισμού.

Δεν είναι εύκολο να δοθεί ένας ορισμός για τους συνεταιρισμούς, συνοπτικός, ο οποίος και να περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που τον χαρακτηρίζουν και να τον περιγράψει με επάρκεια. Βέβαια το ότι δεν υπάρχει ένας ορισμός παγκόσμια αποδεκτός για το τι είναι συνεταιρισμός, δεν σημαίνει πως ο συνεταιρισμός αποτελεί μια απροσδιόριστη έννοια ή ότι η σύλληψη και η εφαρμογή στην πράξη διαφέρει μεταξύ χωρών ή μεταξύ τομέων εφαρμογής. Κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει, διότι υπάρχουν θεμελιώδεις αρχές του συνεργατισμού, που αποτελούν αναγνωριστικό στοιχείο των συνεταιρισμών ανεξάρτητα από χώρα ή από τομέα εφαρμογής. (Παπαγεωργίου, 2014)

Ο συνεταιρισμός δεν αποτελεί δόγμα. Είναι ένα σύνολο από κοινά αποδεκτούς κανόνες, που ρυθμίζουν την συνεργασία μεταξύ των ανθρώπων εκείνων που αποφασίζουν, για το κοινό τους συμφέρον οικονομικό, κοινωνικό ή πολιτιστικό, να ενώσουν τις προσπάθειές τους.

Ο Σούλτσε- Ντέλιτς, από τους ιδρυτές των γερμανικών αστικών συνεταιρισμών, όριζε τον συνεταιρισμό ως: « ένωση των όχι ευπόρων κατ'εξοχήν εργαζομένων τάξεων, η οποία επιδιώκει με την συνένωση να εξασφαλίσει, όσο είναι δυνατό, στις μεμονωμένες μικρές και στην οικονομική ζωή εξαφανιζόμενες δυνάμεις, τα πλεονεκτήματα της μεγάλης δύναμης.» (Παπαγεωργίου, 2014)

Μερικά χρόνια μετά ο Νόμος 602/1915 "Περί Συνεταιρισμών" δίνει για τον συνεταιρισμό τον εξής ορισμό « ο Συνεταιρισμός είναι μια εταιρία η οποία έχει κεφάλαιο μεταβλητό, αποτελείται από συνεταίρους των οποίων ο αριθμός είναι επίσης μεταβλητός και επιδιώκει με την συνεργασία των συνεταίρων αυτών την προαγωγή της ιδιωτικής οικονομίας καθενός από αυτούς»

Ο Θεόδωρος Τζωρτζάκης, ο θεωρητικός του ελληνικού συνεργατισμού αναφέρει συμπληρωματικά πως: « ο Συνεταιρισμός είναι ένα όργανο που σκοπός του είναι η αυτοβοήθεια των ασθενών οικονομικά προσώπων, δημιουργούμενος με την ένωση μικρών κατά μέρος δυνάμεων, σε μια μεγάλη

ομοειδή δύναμη, που τίθεται στην διάθεση του καθενός για την καλύτερη άσκηση της επαγγελματικής και της οικιακής οικονομίας.»

Κάποιος άλλος θεωρητικός του ελληνικού συνεργατισμού ορίζει πως: « ο Συνεταιρισμός είναι μια ελεύθερη και ισότιμη τοπική προσωπική ένωση ασθενών οικονομικά ατόμων, προς αυτοβοήθεια με την από κοινού διεξαγωγή επιχειρήσεως, από την οποία ωφελούνται ανάλογα με την συναλλαγή τους αυτή.»

Ο Marvin A. Schaars ορίζει πως ο συνεταιρισμός είναι μια επιχείρηση που αποκτάται και ελέγχεται από τα μέλη του εθελοντικά και λειτουργεί από αυτούς και γι' αυτούς με βάση μη κερδοσκοπική. (Τράντας,χ.χ)

Το 1995 στο Παγκόσμιο Συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης στο Μάντσεστερ, για πρώτη φορά, διατυπώθηκε και υιοθετήθηκε ένας κοινά αποδεκτός ορισμός για τους συνεταιρισμούς. Ο συνεταιρισμός ο οποίος διατυπώθηκε όριζε τον συνεταιρισμό ως μια αυτόνομη ένωση προσώπων η οποία συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεών τους διαμέσου μιας συνιδιοκτήτη της και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης.

Το καινούργιο και σημαντικό στοιχείο που έχει αυτός ο ορισμός συγκριτικά με τους άλλους είναι το στοιχείο της αυτονομίας.

Εν κατακλείδι ο συνεταιρισμός είναι μια ένωση ανθρώπων η οποία συγκροτείται εθελοντικά και είναι αυτόνομη. Σκοπός αυτής της Ένωσης είναι η καλύτερη δυνατή βοήθεια και κάλυψη των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών των μελών της.

1.2)Συνεταιριστικές Αξίες και Αρχές

Ο συνεταιρισμός υπάρχει για να εξυπηρετεί τα μέλη του, όμως πρωταρχικός του στόχος είναι να παρέχει σε αυτά υπηρεσίες. Για να υπάρχει όμως σωστή παροχή υπηρεσιών και ταυτόχρονα διευκόλυνση των μελών, θα πρέπει να ισχύουν κάποιες αξίες, οι οποίες θα πρέπει να είναι και αποδεκτές από όλους. Οι συνεταιρισμοί στηρίζονται λοιπόν στις αξίες της αυτοβοήθειας, της δημοκρατίας, της αυτεθύνης, της αλληλεγγύης, της ισότητας, της εντιμότητας, της φροντίδας, της διαφάνειας και της κοινωνικής υπευθυνότητας.

Τα μέλη του συνεταιρισμού πρέπει από μόνα τους να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, ούτως ώστε να υπάρχει βελτίωση της θέσης τους. Είναι πολύ σημαντικό οι συνεταιρισμοί να στηρίζονται στις δικές τους δυνάμεις. Πρέπει

ακόμα, μέσω της αυτευθύνης, να αναλαμβάνουν τις συνέπειες των πράξεων τους.

Ως ανθρωποκεντρικός θεσμός, ο συνεταιρισμός θέτει ως επίκεντρο τον άνθρωπο και το αποδεικνύει με την αξία της δημοκρατίας. Το επίκεντρό του το αποτελούν τα μέλη από τα οποία διέπεται. Δίνει στα μέλη του δικαιώματα καθώς και υποχρεώσεις, που μέσω της σωστής στάσης και διαχείρισης, οδηγούν στην ευημερία του συνεταιρισμού.

Σε αυτό παίζει μεγάλο ρόλο και η ισότητα που πρέπει να υπάρχει ανάμεσα στα μέλη, ανεξάρτητα από τα κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά. Μέλος του συνεταιρισμού μπορεί να γίνει ο καθένας και να έχει την ίδια μεταχείριση με τα υπόλοιπα μέλη. Για τα διάφορα θέματα που απασχολούν ή που προκύπτουν αποφασίζουν από κοινού και χρησιμοποιούν όλες τις υπηρεσίες του. Απαραίτητη πρέπει να είναι και η ισοτιμία, πράγμα που σημαίνει όχι μόνο ίση μεταχείριση από μέρος του συνεταιρισμού αλλά και το ίδιο ισότιμη κοινή προσπάθεια από μέρους των μελών για την βελτίωση της ευημερίας και της θέσης τους.

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών δεν αφορούν μόνο τον συνεταιρισμό αλλά και την ευρύτερη κοινωνία. Οι υποχρεώσεις δεν αφορούν μόνο το συνεταιρισμό αλλά το αίσθημα της ευθύνης που νιώθουν τα μέλη για την κοινωνία γενικότερα. Όταν την κοινωνία την φροντίζουν τα μέλη της, φροντίζει και αυτή με τη σειρά της γι' αυτά.

Αρκετά σημαντικό είναι το στοιχείο της αλληλεγγύης. Είναι η αξία που δείχνει την φροντίδα που πρέπει να έχει κάποιος για τους συνανθρώπους του. Κανείς δεν πρέπει να σκέφτεται μόνο το ατομικό συμφέρον, αλλά και το κοινωνικό. Να δίνει χωρίς να περιμένει ανταπόδοση. Είναι στοιχείο που αν δεν υπάρχει είναι αδύνατη η σύσταση καθώς και η εξέλιξη του συνεταιρισμού.

Επιπλέον, οι συναλλαγές του συνεταιρισμού, τόσο με τα μέλη όσο και προς τους τρίτους θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από εντιμότητα. Η εντιμότητα θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από διαφάνεια στις συναλλαγές και σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια. Σε αυτό θα βοηθήσουν αρκετά οι συνεχείς μεθοδικοί έλεγχοι των μελών της επιχείρησης.

Όλες οι παραπάνω αναγραφόμενες αξίες αποτελούν ποιοτικά χαρακτηριστικά. Πρόκειται για "άγραφους κανόνες", οι οποίοι δημιουργούν τα θεμέλια για μια σωστή συνεργασία, για την μελλοντική εξέλιξη και επίτευξη των στόχων των συνεταιρισμών.

Εκτός από τις συνεταιριστικές αξίες, έχουμε και τις συνεταιριστικές αρχές που καθορίστηκαν το 1844 στην πόλη Ροτσντέιλ. Οι αρχές που έθεσαν οι σκαπανείς της Ροτσντέιλ αποτέλεσαν αφετηρία των συνεταιρισμών της

σύγχρονης εποχής διότι αποδείχθηκαν επιτυχημένες στην πράξη και αποτέλεσαν παράδειγμα για τους συνεταιρισμούς που ιδρύθηκαν μετέπειτα. Πριν την ίδρυση του συνεταιρισμού του Ροτσντέιλ είχαν γίνει αρκετοί παραπλήσιοι πειραματισμοί τόσο στην Αγγλία, όσο και σε άλλες χώρες, οι οποίοι όμως δεν αποδείχθηκαν επιτυχημένοι και δεν κράτησαν για πολύ. Οι αρχές που καθορίστηκαν αφορούσαν την αγορά και την πώληση των προϊόντων, τον αριθμό των ψήφων κάθε μέλους, την προέλευση και το επιτόκιο κεφαλαίου, τη διανομή του πλεονάσματος. Επιπλέον το καταστατικό περιελάμβανε ρυθμίσεις για την διαχείριση και τη λογιστική κατάσταση του συνεταιρισμού, το ποσοστό κέρδους που θα προοριζόταν για εκπαιδευτικούς σκοπούς και τέλος όριζε την θρησκευτική και πολιτική ουδετερότητα όσων επιθυμούσαν να γίνουν μέλη.

Στο Παρίσι το 1937 και στο συνέδριο της Ένωσης στην Βιέννη είχαν διατυπωθεί συνεταιριστικές αρχές από τη Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση. Βέβαια, ο σημαντικότερος σταθμός στη συνεταιριστική εξέλιξη ήταν, το Σεπτέμβριο του 1995, το Συνέδριο της Ένωσης στο Μάντσεστερ.

Οι αρχές λοιπόν που διατυπώθηκαν είναι οι ακόλουθες:

1. Δημοκρατική διοίκηση εκ μέρους των μελών
2. Οικονομική συμμετοχή των μελών
3. Εθελοντική και ελεύθερη συμμετοχή στους συνεταιρισμούς
4. Οικονομία και ανεξαρτησία
5. Εκπαίδευση πρακτική εξάσκηση και πληροφόρηση
6. Συνεργασία μεταξύ συνεταιρισμών
7. Ενδιαφέρον για την κοινότητα

Οι επτά παραπάνω αρχές του συνεργατισμού που διατυπώθηκαν είναι καλό να αναθεωρούνται κατά διαστήματα και να γίνονται οι απαραίτητες τροποποιήσεις ούτως ώστε να υπάρχει βελτίωση της αποδοτικότητας της λειτουργίας των συνεταιρισμών, των μελών τους και ολόκληρης της κοινωνίας.

1.3) Ιστορική Αναδρομή

Η έναρξη λειτουργίας ενός συνεταιρισμού γίνεται όταν μια ομάδα ατόμων διαπιστώνει την ανάγκη για να παρέχει βοήθεια και υπηρεσίες. Οργανώνει μια ομάδα ατόμων που θα έχει σαν στόχο την εκπλήρωση καθώς και την ικανοποίηση των αναγκών και παράλληλα θα καλύψει και τα διάφορα προβλήματα που προκύπτουν. Στην ομάδα αυτή εισέρχονται ολοένα και περισσότερα μέλη, τα οποία έχουν αντιληφθεί τα οφέλη που θα απολαμβάνουν ως μέλη του. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα αυτομάτως την επιτυχία του συνεταιρισμού και την αύξηση του μεγέθους της οικονομικής

δυνατότητας. Κάθε συνεταιρισμός προσπαθεί πάντα για το καλό των μελών του και την οικονομική τους ευημερία.

Στην αρχαία Ελλάδα είχαν αναπτυχθεί οι αμφικτιονίες και οι αρχαίες συμπολιτείες, που αποτελούσαν ενώσεις πόλεων – κρατών. Κατά την περίοδο του Βυζαντίου και μέχρι την Γαλλική Επανάσταση, παρατηρήθηκε ανάπτυξη των συντεχνιών. Οι συντεχνίες ήταν σωματεία με σημαντική οικονομική δύναμη αλλά ταυτόχρονα και κοινωνική.

Γύρω στον 18^ο αιώνα παρατηρήθηκε μια διέγερση συναισθημάτων ως προς τον θεσμό του συνεταιρισμού. Άνθρωποι των γραμμάτων έγιναν πρόδρομοι του σύγχρονου συνεργατισμού. Από τις πολλές και διαφορετικές ιδέες που είχαν διαμορφωθεί, προέκυψε ο συνεταιρισμός της σύγχρονης μορφής. Οι πρόδρομοι των σύγχρονων συνεταιρισμών πίστευαν στις φιλανθρωπίες και στην αυτενέργεια των ανθρώπων.

Οι σημαντικότεροι πρωτοπόροι ήταν οι Άγγλοι Ρόμπερτ Όουεν και Ουίλιαμ Κινγκ, οι Γάλλοι Κάρολος Φουριέ, Φίλιπ Μπουσέ και Λουί Μπλάν καθώς και οι Γερμανοί Φερδινάνδος Λασσάλ και Βίκτωρ Χούμπερ.

Από τους σημαντικότερους προδρόμους του συνεταιρισμού θεωρείται ο Όουεν. Ο Ρόμπερτ Όουεν μιας και είχε βιώσει την φτώχεια καθ' όσον προερχόταν και ο ίδιος από φτωχή οικογένεια και ήξερε τι σημαίνει εκμετάλλευση και αδικία, έστρεψε την προσοχή των ανθρώπων προς τον δρόμο του συνεργατισμού σε περίοδο έντονων κοινωνικών αντιθέσεων. Πίστευε πως μέσα από τον συνεργατισμό θα μπορούσε να καταπολεμήσει κάθε αδικία. Θεώρησε ότι η δημιουργία συνεταιριστικών χωριών, που θα διασυνδέονταν μεταξύ τους θα οδηγούσε σε συνεταιριστικές κοινωνίες και σε απλούστερες μορφές διακυβερνήσεως. Το κλίμα στην Αγγλία δεν ήταν όμως τόσο ευνοϊκό και διάλεξε έτσι τις Ηνωμένες Πολιτείες για να εφαρμόσει στην πράξη τις ιδέες του. Αντίθετα ο Ουίλιαμ Κινγκ, ο οποίος ήταν ευρύτατα μορφωμένος και έκανε σπουδές στα Πανεπιστήμια της Οξφόρδης και Κέμπριτζ, επηρεασμένος από τις ιδέες του Όουεν, πίστευε ότι η κυριότερη δύναμη που έχουν στα χέρια τους τα οικονομικά αδύναμα άτομα είναι η δύναμη του καταναλωτή και οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί.

Ο Κάρολος Φουριέ, ασυνήθιστη προσωπικότητα και γεννημένος στην Γαλλία, άσκησε έντονη κριτική στην κρατική οργάνωση της εποχής του καθώς και εναντίον του εμπορίου που το θεωρούσε ως συνώνυμο της αδικίας και της εκμετάλλευσης. Ο Φουριέ πρότεινε ένα νέο κοινωνικοοικονομικό σύστημα, το οποίο το στήριζε στην μελέτη του για τους ανθρώπινους χαρακτήρες και στον κοινωνικό κώδικα. Οραματιζόταν την δημιουργία μιας κοινωνικής δομής την οποία ονόμαζε φάλαγγα και θεωρούσε πως έτσι θα αυξανόταν η παραγωγικότητα και όλα τα μέλη θα ζούσαν καλύτερα. Ο Γάλλος Φίλιπ Μπουσέ, στον οποίο αποδίδεται η πατρότητα των συνεταιρισμών και έζησε

την ίδια περίοδο περίπου, πρότεινε την δημιουργία μιας ομοιεπαγγελματικής Ένωσης. Σε αυτή την ένωση θα μετείχαν όσοι ήθελαν να την συστήσουν και τα μέλη της θα έφερναν στον συνεταιρισμό τα εργαλεία και τις οικονομίες τους και θα εργάζονταν από κοινού. Δυστυχώς όμως τα μέλη άρχισαν να συμπεριφέρονται σαν επιχειρηματίες.

Από το 1800 και μετά δύο πρόδρομοι του συνεργατισμού έκαναν την εμφάνισή τους και πρότειναν τις ιδέες τους. Στην αρχή ο Χούμπερ έχοντας γνωρίσει από κοντά τις αντιλήψεις για τον συνεργατισμό και έχοντας προσωπική γνώση αποτέλεσε την γέφυρα μεταξύ του Ροτσντέιλ και της Γερμανίας. Η διαφορά με τον Φερδινάνδο ήταν ότι ο συγκεκριμένος πίστευε στην βοήθεια του κράτους.

Για την εξέλιξη του συνεργατικού θεσμού, προσπάθησαν πολύ όλοι οι αναφερόμενοι παραπάνω. Καθένας από τους αναφερόμενους άφησε με τις ιδέες του ένα "λιθαράκι". Μπορεί καμία από τις συνεταιριστικές ιδέες τους να μην ευδοκίμησε, αλλά δημιούργησαν παραλλαγές των συνεταιρισμών που αποδείχθηκαν βιώσιμες στην πράξη και αποτέλεσαν παράδειγμα του συνεργατισμού. Οι λύσεις που πρότειναν μπορεί να ήταν διαφορετικές αλλά ο στόχος τους ήταν κοινός.

Αφετηρία όλων των συνεταιρισμών είναι ο συνεταιρισμός του Ροτσντέιλ. Οι αρχές εξακολουθούν να ισχύουν ακόμα και σήμερα και αποτελούν αναγνωριστικό στοιχείο των συνεταιρισμών. Για την λειτουργία του συνεταιρισμού έθεσαν κάποιους κανόνες. Οι κανόνες αυτοί αποτέλεσαν και το καταστατικό, το οποίο συντάχθηκε και από τα μέλη.

Το καταστατικό περιείχε τους εξής κανόνες.:

1. Το κεφάλαιο το προμηθεύουν τα μέλη και αμείβεται με σταθερό επιτόκιο
2. Ο συνεταιρισμός για τα μέλη θα προμηθεύεται τα πιο αγνά προϊόντα
3. Θα γίνεται ακριβής ζύγιση και μέτρηση στα είδη που διαθέτει ο συνεταιρισμός
4. Τα προϊόντα θα πωλούνται στις τιμές της αγοράς και δεν θα χορηγείται, ούτε θα ζητείται πίστωση
5. Το πλεόνασμα θα επιμερίζεται αναλογικά με το ύψος των αγορών κάθε μέλους από τον συνεταιρισμό
6. Η αρχή «κάθε μέλος, μια ψήφος» θα επικρατεί στην εκλογή της διοικήσεως καθώς και η ισότητα των φύλων για τα μέλη
7. Η διαχείριση θα γίνεται από την αιρετή διοίκηση και από μια περιοδικά εκλεγόμενη επιτροπή ελέγχου
8. Ένα καθορισμένο ποσό από τα κέρδη θα χρησιμοποιείται για εκπαιδευτικούς σκοπούς

9. Η λογιστική κατάσταση και οι ισολογισμοί θα παρουσιάζονται συχνά στην συνέλευση των μελών
10. Δεν θα εξετάζονται οι πολιτικές και θρησκευτικές πεποιθήσεις αυτών που ζητούν να γίνουν μέλη

Ο δεκάλογος αυτός αποδείχθηκε πως ήταν ότι καλύτερο. Αξιοσημείωτοι είναι και οι κανόνες συμπεριφοράς μεταξύ των μελών του συνεταιρισμού. Πολλοί συνεταιρισμοί έχουν αποτύχει να αναπτυχθούν με τον τρόπο που αναπτύχθηκε ο συνεταιρισμός του Ροτσντέιλ, λόγω λανθασμένης εφαρμογής των αρχών του.

Στις αρχές του 1900 στην Ευρώπη δόθηκε ώθηση για την ανάπτυξη των συνεταιρισμών ως μέσο αντιμετώπισης των προβλημάτων των πληθυσμών. Η ολοκληρωτική καταστροφή, στην Γερμανία το 1846, της γεωργικής παραγωγής απείλησε με λιμό τις φτωχότερες επαγγελματικές τάξεις και έδωσε το έναυσμα για την ανάπτυξη και την εξέλιξη των πιστωτικών συνεταιρισμών στην Γερμανία. Ο Σούλτσε- Ντέλιτς μαζί με τον Φρειδερίκο – Γουλιέλμο Ράιφαιζεν ήταν οι πρωτεργάτες των πιστωτικών συνεταιρισμών σύγχρονης μορφής που ξεκίνησαν από την Γερμανία. Σε σύντομο χρονικό διάστημα διακρίθηκαν δύο τύποι συνεταιρισμών. Ο πρώτος ήταν ο ιδρυτής των αστικών πιστωτικών συνεταιρισμών και ο δεύτερος ήταν ο ιδρυτής των γεωργικών πιστωτικών συνεταιρισμών. Οι αστικοί πιστωτικοί συνεταιρισμοί είναι λαϊκές τράπεζες, ενώ οι αγροτικοί πιστωτικοί είναι τα αγροτικά ταμεία.

Ο Σούλτσε θεωρούσε τους συνεταιρισμούς ως «συντεχνίες του μέλλοντος», με λίγα λόγια τους σύγχρονους φορείς, που θα έδιναν στους μικροεπαγγελματίες την αίγλη και την δύναμη που είχαν παλιότερα οι συντεχνίες. Γι' αυτό τον λόγο δεν αποδέχονταν την κρατική βοήθεια καθώς και καμία χορήγηση δανείων. «Η συντεχνία του μέλλοντος» ήταν και ο τίτλος του περιοδικού που άρχισε να εκδίδει από το 1854.

Ο Ραιφάιζεν έθεσε κάποιες από τις ιδέες του σε εφαρμογή που στέφθηκαν με επιτυχία, η οποία αποδείχθηκε με την ίδρυση των 75 συνεταιρισμών μέχρι το 1870 και την ίδρυση της πρώτης Ένωσης πιστωτικών συνεταιρισμών με την ονομασία «Γεωργική Συνεταιριστική Τράπεζα του Ρήνου». Αφού σχηματίστηκαν και άλλες ενώσεις το 1876 προχώρησε και στην ίδρυση του Κεντρικού Γεωργικού Ταμείου που αργότερα μετονομάστηκε σε Γερμανική Τράπεζα Ραιφάιζεν.

Οι επιτυχίες των συνεταιρισμών της σύγχρονης μορφής στην Ευρώπη άρχισαν να φτάνουν και στην Ελλάδα. Η πρώτη ελληνική προσπάθεια απομίμησης του συνεταιρισμού του Ροτσντέιλ ήταν ένας καταναλωτικός συνεταιρισμός που ιδρύθηκε στην Αθήνα το 1870. Μέσα στα επόμενα 20 χρόνια ιδρύθηκαν πολλοί ακόμα συνεταιρισμοί όπως ο «Γεωργικός

προμηθευτικός Σύλλογος Βυτίνης» «Το Σωματείο ο εργάτης» « Η Ελληνική Στρατιωτική Ένωση» « Η εργατική εταιρία τυπογράφων».

Το 1917 ιδρύθηκε στην Ελλάδα και συγκεκριμένα στην Καλαμάτα η πρώτη Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών. Μέχρι το 1923 είχαν ιδρυθεί συνολικά 22 ενώσεις με 471 μέλη, ενώ μέχρι το 1927 ο αριθμός αυξήθηκε και έφτασε τις 44 ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών.

Το 1919 ξεκίνησαν οι προσπάθειες διασύνδεσης των ενώσεων. Μόλις το 1922 ιδρύθηκε , με πρωτοβουλία ενώσεων της Πελοποννήσου, η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών. Η Συνομοσπονδία αυτή λόγω ελλιπούς οικονομικής στήριξης ατόνησε και ιδρύθηκε ξανά το 1935 με 34 ενώσεις και 1300 μέλη.

Η Πανελλήνια αυτή Συνομοσπονδία μετονομάστηκε το 1936 σε Πα.Σ.Ε.Γε.Σ. (Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών). Πρώτος διευθυντής της ήταν ο Θ. Τζωρτζάκης. Με την παραίτηση του Τζωρτζάκη το 1938 η Πα.Σ.Ε.Γε.Σ καταργήθηκε και την θέση της πήρε η ΕΣΣΕ (Εθνική Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών Ελλάδος). Την αρχική της επωνυμία την πήρε ξανά την περίοδο της κατοχής.

1.4)Κατηγορίες Συνεταιρισμών

Οι κατηγορίες των συνεταιρισμών είναι δύο. Οι αγροτικοί και οι αστικοί συνεταιρισμοί.

1.4.1)Αγροτικοί Συνεταιρισμοί

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί είναι αυτοί που δραστηριοποιούνται σε οποιονδήποτε τομέα της αγροτικής οικονομίας και αποτελούν μέρος της συνεχούς εξέλιξης του αγροτικού χώρου.

Για την σύσταση ενός αγροτικού συνεταιρισμού απαιτείται η σύνταξη του καταστατικού και η υπογραφή του από επτά (7) τουλάχιστον άτομα. Για την έγκριση του καταστατικού κατατίθεται από το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο αίτηση στο Ειρηνοδικείο, η οποία και εκδικάζεται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Έπειτα εκδίδεται η απόφαση του Ειρηνοδικείου και γίνεται η καταχώρηση του καταστατικού στο Μητρώο Αγροτικών συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου. Με την καταχώρηση του αυτή αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα.

1.4.2) Αστικοί Συνεταιρισμοί

Οι αστικοί συνεταιρισμοί προσφέρουν υπηρεσίες σε προμηθευτικές ομάδες και σε καταναλωτές. Κύρια δραστηριότητά τους είναι η προώθηση κοινών επαγγελματικών συμφερόντων των μελών τους και η προαγωγή. Τα κυριότερα είδη των αστικών συνεταιρισμών είναι:

- ❖ Καταναλωτικοί συνεταιρισμοί
- ❖ Συνεταιρισμοί Φαρμακοποιών
- ❖ Συνεταιρισμοί Ηλεκτρολόγων
- ❖ Συνεταιρισμοί Υδραυλικών
- ❖ Οικοδομικοί συνεταιρισμοί
- ❖ Πιστωτικοί συνεταιρισμοί και Πιστωτικές Τράπεζες

Το βασικό σχήμα των συνεταιρισμών αποτελείται από:

- ❖ Γενική συνέλευση, στην οποία πρέπει να υπάρχει πλειοψηφία για τις αποφάσεις
- ❖ Διοικητικό συμβούλιο, το οποίο πρέπει να αποτελείται από πέντε (5) μέλη τα οποία έχουν περιθώριο θητείας 2-4 χρόνια. Αυτό διοικεί τον συνεταιρισμό και αποφασίζει για όλα τα θέματα. Σε περιπτώσεις που ορίζει το καταστατικό γίνεται συζήτηση στην Γενική Συνέλευση.
- ❖ Εποπτικό συμβούλιο αποτελούμενο από τρία μέλη που έχουν εκλεγεί από την Γενική Συνέλευση και το οποίο ελέγχει τις πράξεις και κατά πόσο τηρούνται οι νόμοι του καταστατικού, καθώς και των αποφάσεων της Γ.Σ.

1.5) Συνεταιρισμοί στην Ευρώπη και Παγκοσμίως

Στις 6 Σεπτεμβρίου του 1958 ιδρύθηκε η ΚΟΠΑ δηλαδή η επιτροπή Γεωργικών Επαγγελματικών Οργανώσεων της ΕΟΚ και στις 24 Σεπτεμβρίου του 1959 η ΚΟΖΕΚΑ δηλαδή η Γενική Επιτροπή Γεωργικού Συνεταιρισμού της ΕΟΚ. Ουσιαστική διαφορά μεταξύ των δύο αυτών επιτροπών αποτελεί η δυνατότητα που παρέχει το καταστατικό της ΚΟΠΑ να μετέχουν σε αυτή περισσότερες από μια οργανώσεις από κάθε χώρα σε αντίθεση με το καταστατικό της ΚΟΖΕΚΑ η οποία δέχεται ως εκπρόσωπο μόνο μια οργάνωση από κάθε χώρα.

Στην Ελλάδα υπάρχουν 3 οργανώσεις, η Πα.Σ.Ε.Γε.Σ, η ΓΕΣΑΣΕ (Γενική Συνομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Ελλάδος) η οποία θεωρείται από τις κορυφαίες αγροτικές επαγγελματικές οργανώσεις και η ΣΥΔΑΣΕ (Συνομοσπονδία Δημοκρατικών Αγροτικών Συλλόγων Ελλάδος). Στην ΚΟΠΑ συμμετέχει μόνο η ΓΕΣΑΣΕ. Η εφαρμογή της έντονα παρεμβατικής Κοινής Αγροτικής Πολιτικής έχει καταστήσει ιδιαίτερα δραστήρια την ΚΟΖΕΚΑ.

Μέχρι το 1990 υπήρχαν στην Ευρώπη πολλοί συνεταιρισμοί. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται ο αριθμός των συνεταιρισμών σε διάφορες χώρες της Ευρώπης από το 1995 έως το 1999.

Πίνακας 1.1: Αριθμός συνεταιρισμών ανά χώρα

ΧΩΡΑ	1995	1996	1997	1998	1999
Βέλγιο		188			300
Δανία		22	21	21	18
Γερμανία		4,675	4,446	4,221	4,044
Ελλάδα		6,800	6,520	6,330	
Γαλλία			3,800	3,750	3,700
Ιρλανδία			123	122	
Λουξεμβούργο	25				9
Ολλανδία		220	119	115	
Πορτογαλία		1,107	1,062	1,072	
Ισπανία			5,554	5,528	

Πηγή: Agricultural Cooperatives in European Union, COGECA, 2000(Ιστοσελίδα COGECA).

Συνεταιρισμοί ποικίλων κατηγοριών υπάρχουν σε ολόκληρο τον κόσμο. Η παγκόσμια οργάνωση συνεταιρισμών ακούει στο όνομα Διεθνής Συνεταιριστική Ένωση (ΔΣΕ) (International Co-operative Alliance- ICA). Σε αυτή μετέχουν συνεταιριστικοί φορείς από 93 χώρες. Ο συνολικός αριθμός φυσικών προσώπων που μετέχουν στους συνεταιρισμούς των χωρών που εκπροσωπούνται στη ΔΣΕ ήταν 725 εκατομμύρια το 1998. Το 1895 στο Λονδίνο ιδρύθηκε η ΔΣΕ καθώς η ανάπτυξη των συνεταιρισμών πήρε μεγάλη έκταση. Σήμερα η έδρα της βρίσκεται στην Γενεύη και περιφερειακά γραφεία υπάρχουν για την Ευρώπη, την Αμερική, την Ασία και τον Ειρηνικό, την Ανατολική, Κεντρική και Νότια Αφρική και τη Δυτική Αφρική.

Μεταξύ των πολλών φορέων που δραστηριοποιούνται στον Διεθνή χώρο με σκοπό την υποβοήθηση της συνεταιριστικής ανάπτυξης, επισημαίνεται η COPAC (Committee for the Promotion of Aid to Co-operatives). Ο φορέας αυτός ιδρύθηκε το 1917 και εδρεύει στην Ρώμη. Μέλη της COPAC είναι οι:

- ❖ FAO (Food and Agriculture Organisation of the United Nations)
- ❖ ICA (International Co-operative Alliance)
- ❖ IFAP (International Federation of Agricultural Producers)
- ❖ ILO (International Labour Office)
- ❖ UN (United Nations)

Παράλληλα λειτουργούν και κάποιες διεθνείς οργανώσεις όπως είναι:

- Διεθνής Οργάνωση Αγροτικών Συνεταιρισμών
- Διεθνής Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών
- Διεθνής Οργάνωση Καταναλωτικών Συνεταιρισμών
- Διεθνής Οργάνωση Αλιευτικών Συνεταιρισμών
- Διεθνής Οργάνωση Συνεταιριστικής Κατοικίας
- Διεθνής Ομοσπονδία Συνεταιριστικών και Αμοιβαίας Ωφέλειας Ασφαλίσεων
- Διεθνής Οργάνωση Καταναλωτικών Συνεταιρισμών Διανεμητικού Εμπορίου
- Διεθνής Οργάνωση Συνεταιριστικού και Συλλογικού Τουρισμού

1.6) Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και ιστορική εξέλιξη

Οι συνεταιρισμοί γενικά και οι αγροτικοί συνεταιρισμοί ειδικότερα αποτελούν μέρος ενός εξελισσόμενου περιβάλλοντος, που τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται κάποιες γρήγορες αλλαγές. Πρόκειται για βιώσιμες επιχειρήσεις, με υπηρεσίες απαραίτητες για τους Έλληνες αγρότες. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί δραστηριοποιούνται σε οποιοδήποτε τομέα της αγροτικής οικονομίας.

Ο συνεταιρισμός είναι ένα κοινωνικό και οικονομικό φαινόμενο που έκανε την εμφάνισή του τον 19^ο αιώνα στην Αγγλία. Επειδή η ιδέα του συνεταιρισμού είναι στενά συνδεδεμένη με την αγροτική ζωή και εργασία, οι συνεταιρισμοί ιδρύθηκαν με σκοπό την αλληλοβοήθεια μεταξύ των γεωργών.

Το συνεταιριστικό σύστημα καθιερώθηκε στην Αγγλία το 1884 στην περιοχή Ροτσντέιλ, όπου όπως αναφέραμε και παραπάνω, ο συνεταιρισμός των σκαπανέων αποτέλεσε την απαρχή των σύγχρονων συνεταιρισμών. Σημαντική ήταν και η συμβολή των Γάλλων Saind- Simon και Charles Fourier. Στην Γαλλία υπήρξε σημαντική αύξηση των αγροτικών συνεταιρισμών, με έντονη εξειδίκευση, κυρίως μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Οι αρχές του Ροτσντέιλ έπαιξαν καταλυτικό ρόλο στην ίδρυση και την ανάπτυξη των συνεταιρισμών στην Δανία. Στην δεκαετία μεταξύ του 1875 και

1885 άρχισε η ανάπτυξη πολλών ακόμα τομέων εκτός της φυτικής καλλιέργειας, όπως για παράδειγμα η πτηνοτροφία, η κτηνοτροφία, η χοιροτροφία και η γαλακτοκομία. Στο διάστημα αυτό ιδρύθηκαν και λειτούργησαν πολλοί συνεταιρισμοί.

Η ανάγκη των αγροτών να ενωθούν για να αντιμετωπίσουν τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες αποτέλεσε το εναρκτήριο έναυσμα για την αρχή δημιουργίας συνεταιρισμών στην Ολλανδία. Ο πρώτος προμηθευτικός συνεταιρισμός της Ολλανδίας ιδρύθηκε το 1877, λίγα χρόνια πριν την πρώτη δημιουργία αγροτικού συνεταιρισμού στην Δανία.

Μετά το 1870 στην Ιταλία, η κακή οικονομική κατάσταση της χώρας, οδήγησε σε μεγάλη έλλειψη τροφίμων. Η έλλειψη αυτή συνοδεύτηκε από μεγάλη αύξηση τιμών. Οι συνθήκες αυτές ήταν αρκετά ευνοϊκές για την ανάπτυξη των αγροτικών συνεταιρισμών. Το 1881 ιδρύθηκε ο πρώτος γαλακτοκομικός συνεταιρισμός και ακολούθησε μεγάλη άνθιση στην ίδρυση των συνεταιρισμών. (Βενιέρης, 1988)

Σε όλες τις χώρες της Ευρώπης τον 19^ο αιώνα υπήρχαν εκείνες οι συνθήκες που ευνόησαν την εκδήλωση του συνεταιριστικού κινήματος. Την ίδια εποχή το συνεταιριστικό κίνημα εκδηλώθηκε και στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.

Το συνεταιριστικό κίνημα έκανε την εμφάνιση του και στην Ελλάδα παράλληλα με την Ευρωπαϊκή εξέλιξη. Ο συνεταιρισμός των αμπελακίων της Θεσσαλίας, τα τσελιγκάτα και η κοινή αλιεία στην Μαύρη Θάλασσα, αποτέλεσαν τους προδρόμους του συνεταιριστικού κινήματος στην Ελλάδα. Η ίδρυση του Σωματείου « Μετοχικό Γεωργικό Ταμείο Αλληλοβοήθειας» στον Αλμυρό του Βόλου ήταν η απαρχή των αγροτικών συνεταιρισμών στην Ελληνική ύπαιθρο. Σκοπός λοιπόν του ταμείου αυτού ήταν η παροχή δανείων με τόκο σε γεωργούς που έχουν ανάγκη από κεφάλαιο και άλλα χρέη από την γεωργία.

Η καθυστερημένη εμφάνιση των συνεταιρισμών στην Ελλάδα οφείλεται στο γεγονός ότι οι προσπάθειες για επίλυση του αγροτικού ζητήματος διήρκεσαν σχεδόν έναν αιώνα. Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή σημειώθηκε σημαντική ανάπτυξη του συνεταιριστικού κινήματος. Στην ανάπτυξη αυτή συντέλεσε η αγροτική μεταρρύθμιση του 1923-1937 με την οποία απαλλοτριώθηκαν περίπου 18 εκατομμύρια στρέμματα και διανεμήθηκαν σε περίπου 300.000 ακτήμονες αγρότες.

Η ανάπτυξη των αγροτικών συνεταιρισμών στην περίοδο του μεσοπολέμου συνδέεται άμεσα με τις ραγδαίες εξελίξεις και αλλαγές που γνώρισε ο ελληνικός αγροτικός χώρος κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, κατά την οποία διαπιστώθηκε συστηματική κρατική μέριμνα για την γεωργία. Άλλωστε η θεσμοθέτηση των συνεταιρισμών προέκυψε ως έκφραση της κρατικής βούλησης να δημιουργήσει θεσμούς άσκησης πολιτικής και παρέμβασης στην ύπαιθρο.

Στον γεωργικό τομέα η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος διοχέτευε κεφάλαια. Εγγυητή των κεφαλαίων αυτών αποτελούσαν οι συνεταιρισμοί. Με

τον τρόπο αυτό γινόταν με πιο ασφαλή τρόπο η προσφορά κεφαλαίων για την ανάπτυξη της γεωργίας. Η προσφορά κεφαλαίων μέσω των συνεταιρισμών έδινε συγκριτικό πλεονέκτημα στην Εθνική Τράπεζα μέσω της προφύλαξης της από τον ανταγωνισμό των άλλων εμπορικών τραπεζών.

Μέχρι το 1926 είχαν ιδρυθεί 4150 συνεταιρισμοί που εκπροσωπούσαν περίπου 270.000 γεωργούς και άνηκαν σε 39 ενώσεις. Η πρώτη ένωση ιδρύθηκε στην Καλαμάτα το 1917. Μέχρι το 1923 υπήρχαν 22 ενώσεις με 471 μέλη, ενώ το 1927 ο αριθμός έφτασε τις 44 ενώσεις. Το 1919 ξεκίνησε η διαδικασία διασύνδεσης των συνεταιρισμών μεταξύ τους σε πανελλήνιο επίπεδο. Το 1922 ιδρύθηκε με μορφή σωματείου, η Πανελλήνιος Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών η οποία όμως ατόνησε το 1925. Η συνομοσπονδία αυτή καταργήθηκε και στην θέση της ιδρύθηκε η Εθνική Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών Ελλάδος (ΕΣΣΕ).

Όπως ήδη αναφέρθηκε και παραπάνω, η περίοδος μετά την μικρασιατική καταστροφή ήταν ιδιαίτερα σημαντική για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς. Εξαιτίας των άσχημων συνθηκών που επικράτησαν, ήταν επιτακτική η ανάγκη αναδιάρθρωσης της καλλιεργήσιμης γης. Η ανάγκη αυτή οδήγησε στην αγροτική μεταρρύθμιση του 1923-1932.

Το 1929 και κατά τη διάρκεια της αγροτικής μεταρρύθμισης, ιδρύθηκε η αγροτική τράπεζα της Ελλάδος (ΑΤΕ). Σκοπός της ίδρυσης της ήταν η δημιουργία μιας καθαρά γεωργικής τράπεζας. Για να υπάρξει καλύτερη και άμεση εξυπηρέτηση αγροτών ιδρύθηκαν πολλά υποκαταστήματα σε ολόκληρη την Ελλάδα. Κύρια χαρακτηριστικά της αγροτικής τράπεζας ήταν η παροχή χαμηλότοκων δανείων και επιχορηγήσεων, παροχή υψηλών τόκων στις καταθέσεις, η προμήθεια των καλλιεργητών με φυτοφάρμακα και λιπάσματα σε τιμή κόστους, η χρηματοδότηση των αυτόνομων οργανισμών καθώς και η ενίσχυση της γεωργικής έρευνας και εκπαίδευσης. Η ΕΤΕ (Εθνική Τράπεζα Ελλάδος), αντικαταστήθηκε από την ΑΤΕ (Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος) μετά το 1930 και αποτελεί από τότε μέχρι και σήμερα ένα πολύ βασικό μηχανισμό άσκησης κρατικής πολιτικής, μετά το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Η ΑΤΕ διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο στις συνεταιριστικές δραστηριότητες ως έταιρος, πιστωτής, συνέταιρος, θεσμικός ελεγκτής και σύμβουλος των συνεταιρισμών.

Το 1942 δημιουργήθηκε η Επιτροπή Συνεργαζόμενων Συνεταιρισμών Καταναλώσεως με τη συμμετοχή 105 καταναλωτικών συνεταιρισμών. Παράλληλα η ΕΣΣΕ πήρε και πάλι την αρχική της επωνυμία Πανελλήνια Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών. (Παπαγεωργίου, 2004)

Με την πάροδο των ετών και συγκεκριμένα στο δεύτερο μισό του 20^{ου} αιώνα οι αγροτικοί συνεταιρισμοί επεκτάθηκαν οικονομικά και γεωγραφικά. Λόγω της κατάστασης που επικρατούσε πριν, έγιναν μεγάλες προσπάθειες για την αύξηση της αγροτικής παραγωγής. Παρόλο που είχε αύξηση η παραγωγή 2,5 φορές διαπιστώθηκε μια ολοένα μεγαλύτερη ανισότητα στις σχέσεις μεταξύ αγροτικού και αστικού τομέα της οικονομίας. Για να καθοδηγήσουν την ανάπτυξη και παραγωγική στάση των συνεταιρισμών εφάρμοσαν, το Υπουργείο Γεωργίας, η ΑΤΕ και η ΕΤΕ, παρεμβατικούς μηχανισμούς.

Ιδρύθηκαν μια σειρά από μεγάλες κεντρικές τριτοβάθμιες ενώσεις, η Ελαιουργική, η ΣΠΕ (Συνεταιριστική Προμηθευτική Ένωση), η ΣΕΚΕ (Συνεταιριστική Ένωση Καπνοπαραγωγών) κλπ.

Η συνεταιριστική κίνηση, αμέσως μετά τον πόλεμο, ήταν η ακόλουθη:

- 100 ενώσεις συνεταιρισμών
- 6.522 συνεταιρισμοί με 750.000 μέλη
- Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ)
- 2 κοινοπραξίες συνεταιριστικών οργανώσεων (ΚΥΔΕΠ και ΚΣΟΣ)

Σημαντικοί επίσης σταθμοί στην ανάπτυξη και εξέλιξη των συνεταιρισμών στην Ελλάδα είναι οι εξής:

1949

- Συνεταιριστική Προμηθευτική Ένωση (**ΣΠΕ**)
- Ίδρυση Συνεταιριστικής Σχολής
- Κεντρική Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Οργανώσεως Ελλάδος (**ΚΕΟΣΟΕ**)

1957

- Συνεταιριστική Τεχνική Εμπορική Εταιρία

1958

- Ίδρυση της Συνεταιριστικής Εταιρίας **ΑΣΕ**- Αγροτικές Συνεταιριστικές Εκδόσεις

1962

- Κτηνοτροφική κεντρική Ένωση

1963

- Ελληνική Βιομηχανία Ζωοτροφών
- Συνεταιριστική Κοινοπραξία Οπωροκηπευτικών Προϊόντων

1975

- Συνεταιριστική Εταιρία Βιομηχανικής Ανάπτυξης Θράκης(**ΣΕΒΑΘ**)
- Συνεταιριστική Εταιρία Καπνού

1977

- ΕΛΣΥ διανομές

1978

- Νέστος
- Συνεταιριστική Ασφαλιστική Εταιρία

1980

- Αγροτική Ασφαλιστική Εταιρία της ΑΤΕ

- Συνεταιριστική Εταιρία Διεθνών Μεταφορών

1981

- Συνεταιριστική Εταιρία Λιπασμάτων
- Συνεταιριστική Διαφημιστική

Εξαιτίας των φυσικών καταστροφών, το 1985 η αύξηση των δανείων της ΑΤΕ προς τους συνεταιρισμούς ήταν ιδιαίτερα μεγάλη για την αποκατάσταση των ζημιών της φυτικής παραγωγής. Οι πολιτικές αλλαγές 1989 οδήγησαν τα χρέη των συνεταιρισμών σε ανεξέλεγκτα επίπεδα. Οι προσπάθειες που έγιναν για την επίλυση των χρεών αυτών, έγιναν κάτω από έντονες πιέσεις με αποτέλεσμα να υπάρξουν διαμάχες μεταξύ των συνεταιριστικών οργανώσεων και ιδιωτικών επιχειρήσεων. Οι επενδυτικές επιλογές ήταν κακοσχεδιασμένες με αποτέλεσμα να θεωρηθούν καταστροφικές για τις ελληνικές συνεταιριστικές οργανώσεις την δεκαετία του 1980.

Η ανάγκη για ανασυγκρότηση των συνεταιρισμών βασισμένη σε μια υγιή και νέα επιχειρηματική βάση μπορεί να θεωρηθεί αναγκαία. Αυτό οφείλεται στο γεγονός πως η σημερινή εικόνα των φορέων κοινωνικής οικονομίας στην ελληνική ύπαιθρο μπορεί να χαρακτηριστεί ως προβληματική. Χαρακτηρίζεται έτσι εξαιτίας των παρακάτω αναφερόμενων προβλημάτων.

1. Άστοχες επενδυτικές επιλογές
2. Υπερχρέωση και δυσφήμιση των συνεταιρισμών
3. Αστάθεια θεσμικού και νομοθετικού πλαισίου
4. Αδιαφάνεια και στενές σχέσεις εξάρτησης και διαπλοκής με τον κρατικό μηχανισμό

1.7) Δομή Συνεταιριστικού Κινήματος

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί είναι οργανωμένοι και λειτουργούν σε τρεις βαθμίδες. Στην Ελλάδα η δομή του αγροσυνεταιριστικού κινήματος παρουσιάζεται με τη μορφή πυραμίδας. Οι πρωτοβάθμιοι γεωργικοί συνεταιρισμοί οι οποίοι αποτελούν την βάση όλου του συστήματος λειτουργίας του συνεταιρισμού, βρίσκονται στην βάση της πυραμίδας. Οι πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί συνεργάζονται μεταξύ τους γεγονός που οδηγεί στην δημιουργία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών. Οι ενώσεις αυτές συνεργάζονται σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και σχηματίζουν με την σειρά τους, Τριτοβάθμιες Κεντρικές Ενώσεις. Οι δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες οργανώσεις μπορούν να ιδρύσουν μεταξύ τους, ή σε συνεργασία με την Αγροτική Τράπεζα, Εμπορικές εταιρίες ή Κοινοπραξίες. Τέλος η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΠΑΣΕΓΕΣ) βρίσκεται στην κορυφή της πυραμίδας.

1.8)Νόμοι περί αγροτικών συνεταιρισμών

Κατά καιρούς έχουν ψηφισθεί διάφοροι νόμοι για την λειτουργία των αγροτικών συνεταιρισμών. Άλλοι δεν ευδοκίμησαν και δεν εφαρμόστηκαν, κάποιοι άλλοι εφαρμόστηκαν για κάποιο χρονικό διάστημα και έπειτα έπαψαν να ισχύουν και άλλοι δέχτηκαν κάποιες τροποποιήσεις.

Ο πρώτος ελληνικός νόμος για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, ο νόμος 602/1915, δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 24 Ιανουαρίου 1915. Ο νόμος αυτός είχε σαν πρότυπο τους αντίστοιχους νόμους της Γερμανίας και της Αυστρίας και αναφερόταν σε όλες τις κατηγορίες των συνεταιρισμών. Κατά την εφαρμογή του έγιναν αρκετές τροποποιήσεις οι οποίες αριθμούνται σε εκατοντάδες με αποτέλεσμα να σκέφτονται την ψήφιση ενός νέου νόμου.

Μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας ξεκίνησε πάλι η διαδικασία προετοιμασίας νομοσχεδίου για τους γεωργικούς συνεταιρισμούς. Έτσι ψηφίστηκε, έπειτα από μακρές συζητήσεις, ο νόμος 921/1979. Αυτός περιείχε σημαντικές θετικές διατάξεις, που αποδέσμευαν τους συνεταιρισμούς από προηγούμενους περιορισμούς και γενικότερα το πνεύμα του νόμου ήταν φιλελεύθερο και δημοκρατικό. Όμως και αυτός ο νόμος δεν ευδοκίμησε.

Έπειτα έχουμε το νόμο 1257/1982 « Για την αποκατάσταση της δημοκρατικής λειτουργίας των Συνεταιριστικών Οργανώσεων», ο οποίος αποτέλεσε και την αφετηρία μιας διαφορετικής αντίληψης για τον ρυθμιστικό ρόλο του κράτους στα θέματα των συνεταιρισμών. Ο νόμος αυτός εισήγαγε κάποιες ρυθμίσεις διαφορετικές. Μερικές από αυτές είναι οι εξής. Αρχικά στην γενική συνέλευση της ΠΑΣΕΓΕΣ όφειλαν να συμμετέχουν μόνο οι ενώσεις των γεωργικών συνεταιρισμών, καθορίστηκε απαραίτη η γενική συνέλευση στο 1/3 των μελών. Επίσης καταργήθηκε η δυνατότητα που παρείχε ο νόμος 921/79 για τον καθορισμό από το καταστατικό του αυξημένου αριθμού μερίδων και ψήφων. Αποτέλεσμα των ρυθμίσεων του νόμου αυτού ήταν να εγγραφούν 182.000 νέα μέλη στους γεωργικούς συνεταιρισμούς.

Ο νόμος 1257/1982 αποτέλεσε, όπως φάνηκε στην πορεία, τον προπομπό των μεταβολών που ακολούθησαν. Έχουμε λοιπόν την ψήφιση του νόμου 1541/1985 ο οποίος εισήγαγε πλήθος μεταβολών δομικής, θεσμικής και λειτουργικής υφής. Ουσιαστικά σχεδίασε εκ νέου τη συνεταιριστική δομή και έθεσε νέους κανόνες λειτουργίας. Σύμφωνα με αυτόν λοιπόν για την σύσταση του αγροτικού συνεταιρισμού ήταν απαραίτητη η σύνταξη του καταστατικού και η υπογραφή του από πενήντα τουλάχιστον φυσικά πρόσωπα. Οι πρωτοβάθμιοι αγροτικοί συνεταιρισμοί που έχουν την ίδια περιφέρεια υποχρεούνται να συγχωνευθούν εντός 10 μηνών από τότε που άρχισε να ισχύει ο νόμος. Οι ενώσεις του ίδιου νομού υποχρεούνταν να συγχωνευθούν εντός 17 μηνών, αφού σε κάθε νομό έπρεπε να υπάρχει μια μόνο ένωση αγροτικών συνεταιρισμών. Επίσης οι εκλογές διεξάγονται με μυστική ψηφοφορία και η ΠΑΣΕΓΕΣ είναι η ανώτατη αγροτική συνεταιριστική οργάνωση της χώρας εφόσον αποτελείται από όλες τις ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών. Αυτοί είναι κάποιοι από τους νέους κανόνες του νόμου 1541/85.

Το 1993 ψηφίσθηκε ο νόμος 2169/1993 «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις και άλλες διατάξεις», σε αντικατάσταση του νόμου 1541/1985, ο οποίος είχε τροποποιηθεί πολλαπλώς. Ο νόμος αυτός θεωρήθηκε προτιμότερος. Με τον ν. 2169/1993 στο καταστατικό αφήνεται να ορίζει την περιφέρεια του συνεταιρισμού, μειώθηκε ο υποχρεωτικός αριθμός μελών, από 50 σε 20, για την ίδρυση του συνεταιρισμού. Επίσης διατηρήθηκε η απαίτηση της κατά κύριο επάγγελμα απασχόλησης στη γεωργία από τα μέλη του συνεταιρισμού. Καθορίστηκε σε απόλυτο ποσό από το νόμο το ελάχιστο ύψος της συνεταιριστικής μερίδας (50.000 δρχ.). Για την σύσταση Ένωσης ήταν υποχρεωτική η σύμπραξη 30 συνεταιρισμών.

Αφού μεσολάβησαν και κάποιες ακόμη τροποποιήσεις του νόμου 2169/1993, από το 1999 ξεκίνησε η διαδικασία σύνταξης νέου και πάλι νόμου, χωρίς όμως να ολοκληρωθεί. Το 1999 ξεκίνησε νέα διαδικασία η οποία κατέληξε στην ψήφιση του νόμου 2810/2000 «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις». Αυτός όμως δεν ήταν και ο τελευταίος νόμος.

Πρόσφατα έχουμε την εμφάνιση του νόμου 4015/2011. Βάση του νόμου αυτού καταργήθηκε ο δεύτερος και τρίτος βαθμός συνεταιριστικής οργάνωσης και δρομολογήθηκε η μετατροπή τους σε πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς. Παράλληλα ξεκίνησαν ευρείας έκτασης συγχωνεύσεις αγροτικών συνεταιρισμών και ουσιαστική αδρανοποίηση μεγάλου αριθμού συνεταιρισμών που ήταν ανενεργοί. Τέλος δρομολογήθηκε η δραστική διευθέτηση των συνεταιριστικών χρεών μέσω σχεδίων αναδιάρθρωσης και εξυγίανσης. Η ΠΑΣΕΓΕΣ είναι το κεντρικό συντονιστικό όργανο των αγροτικών συνεταιρισμών και η διοίκηση της πρέπει να εκλέγεται από πανελλήνιο συνέδριο αντιπροσώπων που προκύπτουν με άμεση και καθολική ψηφοφορία μεταξύ των συνεταιριστών όλης της χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας

Το 1940 συστάθηκε η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας με έδρα της την πρωτεύουσα του νομού, τη Σπάρτη. Η ΕΑΣ Λακωνίας είναι μια δευτεροβάθμια συνεταιριστική οργάνωση η οποία λειτουργεί στα πλαίσια του Νόμου περί Συνεταιρισμών. Έχει μέλη της 74 Πρωτοβάθμιους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς που εκπροσωπούν χιλιάδες αγρότες παραγωγούς από όλο τον νομό Λακωνίας.

Η Ένωση Λακωνίας πέτυχε σήμερα να είναι μια επιχείρηση -κλειδί στα χέρια των παραγωγών, ένας οργανισμός με βαθιές ρίζες στο παραδοσιακό συνεταιριστικό σύστημα και στις αρχές του και αποτελεί τον καλύτερο συνδετικό κρίκο μεταξύ των αγροτών και των καταναλωτών.

Συνεπώς παίζει πρωταρχικό ρόλο στη διακίνηση και προώθηση του διακεκριμένου εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου που παράγεται στην περιοχή της Λακωνίας εφαρμόζοντας όλες τις παραδοσιακές πρακτικές και τις σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους σε όλα τα στάδια επιλογής και τυποποίησης.

Δραστηριοποιείται κυρίως στον τομέα της τυποποίησης εμπορίας και διακίνησης προϊόντων ελιάς. Επίσης ασχολείται και με μια σειρά άλλων υπηρεσιών και εμπορικών εργασιών στην περιοχή της Λακωνίας όπως:

- Διάθεση ετοιμών προϊόντων και γεωργικών εφοδίων
- Υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών προς τα μέλη της Ένωσης και προς τρίτους.
- Επεξεργασία κατάλοιπων ελαιολάδου.
- Ιχνηλασιμότητα ως προς τη διασφάλιση υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων.

Η ΕΑΣ Λακωνίας έχει επίσης:

- 4 πρατήρια λαδιού
 - 1 πυρηνελαιουργείο
 - 1 τυποποιητήριο ελαιολάδου
- και

- 1 Σούπερ Μάρκετ

2.1)Σκοπός της Ένωσης και Στόχοι

Σκοπός της Ένωσης είναι η βελτίωση της ιδιωτικής οικονομίας των παραγωγών – μελών της με τη δραστηριοποίηση της στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα της αγροτικής οικονομίας. Επίσης αναπτύσσει ενέργειες συγκέντρωσης, επεξεργασίας και εμπορίας των προϊόντων της περιοχής αλλά και των αγροτών της χώρας.

Κύριοι τομείς της δράσης της είναι το λάδι, το πυρηνόξυλο, οι ελιές, γεωργικά εφόδια (λιπάσματα), καθώς και η παροχή υπηρεσιών στους συνεταιρισμούς και στα φυσικά μέλη τους, όπως λογιστική ενημέρωση, ασφάλειες, επιδοτήσεις και γεωργική υποστήριξη.

Η προσπάθεια αρχικά ενημέρωσης των ελαιοπαραγωγών σε τεχνικές καλλιέργειας φιλικές προς το περιβάλλον με το στόχο την μείωση των εισροών και την παραγωγή προϊόντων ποιότητας (βιολογική καλλιέργεια), η παραγωγή και διάθεση στην αγορά νέων προϊόντων (συσκευασία ελαιολάδου σε γυάλινες φιάλες, συσκευασία βιολογικού ελαιολάδου κλπ). Επιπλέον η συγκρότηση μηχανοργάνωσης των εμπορικών δραστηριοτήτων, η βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων και αύξηση των πωλήσεων τυποποιημένου ελαιολάδου, η σύσταση και λειτουργία συστημάτων διασφάλισης ποιότητας από την καλλιέργεια του ελαιοκάρπου έως την παραγωγή και διακίνηση αποτελούν μερικούς από τους στόχους της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας.

2.2)Διοίκηση και μέλη

Όπως προβλέπεται από το καταστατικό , σκοπός της είναι η βελτίωση της ιδιωτικής οικονομίας των παραγωγών – μελών της, με την δραστηριοποίησή της στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα της αγροτικής οικονομίας αναπτύσσοντας ενέργειες συγκέντρωσης, επεξεργασίας και εμπορίας των προϊόντων των αγροτών της Λακωνίας.

Έχει σαν μέλη της το σύνολο των 70 πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών και εκπροσωπεί 16.516 φυσικά πρόσωπα- αγρότες.

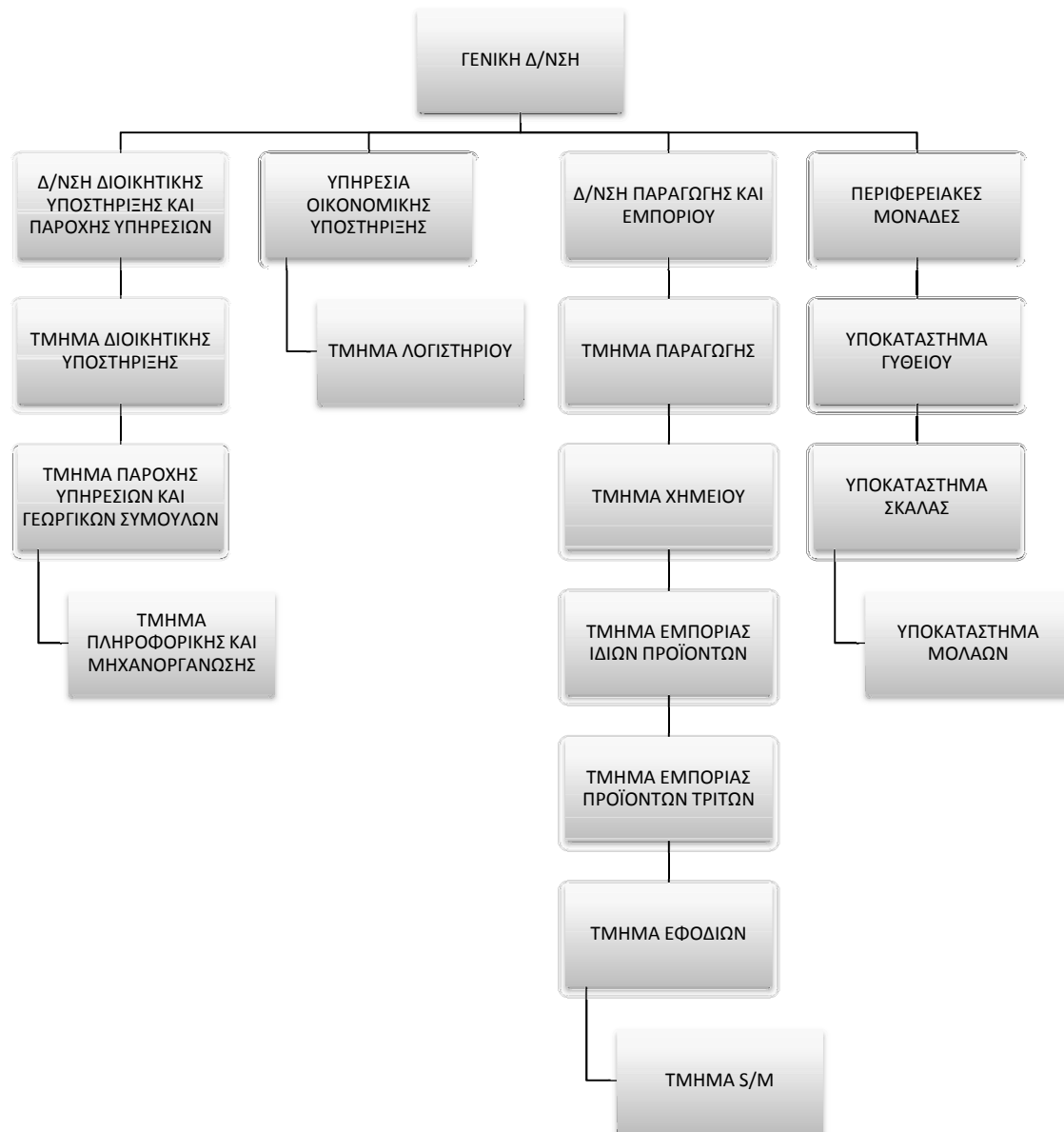
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΠΡΟΚΟΒΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΜΗΛΙΑΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ: ΛΑΜΠΡΙΑΝΑΚΟΥ ΓΙΩΤΑ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ: ΚΑΡΚΑΜΠΑΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

2.3) ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

2.4) Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης και Παροχής Υπηρεσιών

Στη Διεύθυνση Διοικητικής Υποστήριξης και Παροχής Υπηρεσιών υπάγονται τα τμήματα της Διοικητικής Υποστήριξης, της Παροχής Υπηρεσιών και Γεωργικών Συμβουλών καθώς και το τμήμα Πληροφορικής και Μηχανοργάνωσης.

2.4.1) Διοικητική υποστήριξη

Από τα μεγαλύτερα τμήματα της Ένωσης αποτελεί το τμήμα διοικητικής υποστήριξης το οποίο εκπροσωπεί το σύνολο των λοιπών τμημάτων και χειρίζεται οικονομικά θέματα και θέματα προσωπικού και αποτελεί κόμβο παρακολούθησης του συνόλου των δραστηριοτήτων της Ένωσης, σε συνεργασία με άλλους τομείς (πχ τμήμα πληροφορικής).

Μεριμνά για την τήρηση ωραρίου εργασίας, την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού, την έκδοση αποφάσεων αποδοχών και την παρακολούθηση των αδειών του προσωπικού. Οργανώνει και τηρεί σχετικό αρχείο μητρώου με ατομικούς φακέλους όλου του προσωπικού, από τους οποίους να προκύπτουν ικανά στοιχεία για την υπηρεσιακή εξέλιξη του προσωπικού, προτείνοντας την χορήγηση επιδομάτων ή μισθολογικών βοηθημάτων. Προβαίνει στην ανάθεση συμβάσεων κάθε φύσης, έργου και εργασίας ακόμα και για την προμήθεια απαραίτητων υλικών για την εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας, την παραλαβή τους, την αποθήκευσή τους και την διακίνηση αυτών καθώς και κάθε είδος γραφειακού εξοπλισμού ο οποίος κρίνεται απαραίτητος. Μεριμνά για την έκδοση των απαραίτητων δικαιολογητικών για την αποχώρηση ή συνταξιοδότηση υπαλλήλων.

Προγραμματίζει τις συναντήσεις και συσκέψεις των προϊσταμένων των τμημάτων καθώς και κάθε άλλο θέμα που βοηθά στην άσκηση των καθηκόντων τους. Μεριμνά για την καθαριότητα και συντήρηση του κτηριακού συγκροτήματος, για την συγκρότηση των επιτροπών για την προμήθεια υλικών ή παροχή υπηρεσιών από συνεργεία καθαρισμού με διαδικασία διαγωνισμών. Παράλληλα προνοεί για την εύρυθμη λειτουργία των τηλεπικοινωνιακών μέσων και συνεργάζεται άμεσα με τις υπόλοιπες υπηρεσίες της Ένωσης για θέματα κοινά που άπτονται των αρμοδιοτήτων του.

2.4.2) Τμήμα πληροφορικής και Μηχανοργάνωσης

Σημαντική είναι η εργασία του τμήματος πληροφορικής το οποίο διεκπεραιώνει τις σχετικές καταχωρήσεις των δηλώσεων εκμετάλλευσης των παραγωγών προκειμένου να ενεργοποιηθούν τα δικαιώματά τους μέσα στα πλαίσια της νέας ΚΑΠ. Οργανώνει τις απαραίτητες εργασίες για την ενεργοποίηση και εκτύπωση των δηλώσεων των δικαιωμάτων των παραγωγών. Υποστηρίζει και παρακολουθεί τα μηχανογραφικά συστήματα και την εγκατάσταση των εφαρμογών που καταχωρούνται τα στοιχεία για την παροχή υπηρεσιών προς τους αγρότες. Προετοιμάζει εισηγήσεις και προτάσεις για τον εξοπλισμό με υλικά πληροφορικής και προγραμμάτων που απαιτούνται για την ενίσχυση των επενδύσεων. Σχεδιάζει και υποστηρίζει τις

εσωτερικές και εξωτερικές πληροφορίες για την κάλυψη των δραστηριοτήτων (πωλήσεις, παραγωγή κλπ) προς όφελος της Ένωσης. Μεριμνά για την συνεχή λειτουργία, αναβάθμιση και συντήρηση του μηχανογραφικού εξοπλισμού της Ένωσης. Σχεδιάζει και υποστηρίζει εφαρμογές για την παροχή υπηρεσιών προς τα μέλη της Ένωσης και τους αγρότες

2.4.3)Τμήμα Παροχής Υπηρεσιών και Γεωργικών Συμβουλών

Το τμήμα παροχής υπηρεσιών και γεωργικών συμβουλών ασχολείται κυρίως με τις εργασίες της υποβολής της ετήσιας δήλωσης των παραγωγών για την εκμετάλλευση του ελαιολάδου.

Παράλληλα φροντίζει για την οργάνωση και συγκρότηση συνεργείων για την εξυπηρέτηση των παραγωγών, για την έγκαιρη ενημέρωση των μελών για την υποβολή της ενιαίας δήλωσης και την συμπλήρωση της με τα στοιχεία που παραλαμβάνονται από το τμήμα πληροφορικής και με τα ληφθέντα στοιχεία από τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες καθώς και τον εντοπισμό των αγροτεμαχίων τους (διαφάνειες, χάρτες κλπ) .

Όσαύτως ασχολείται με την παρακολούθηση ηλεκτρονικών εφαρμογών σε συνεργασία με το τμήμα πληροφορικής για την διαχείριση των ατομικών τους δικαιωμάτων, όπως την επιστροφή ΦΠΑ και κάθε είδους υπηρεσία που είναι συναφής από την διεύθυνση στην οποία υπάγεται το αρμόδιο τμήμα. Αξιοσημείωτη είναι η προσφορά της στο τμήμα της πρακτόρευσης ασφαλειών.

2.5)Γραμματεία Διοικητικής Υποστήριξης

Επιμελείται του προέδρου και του γενικού διευθυντή με τους λοιπούς προϊσταμένους των μονάδων της ένωσης, των διοικητών και προέδρων οργανισμών και γενικότερα του κοινού παρέχοντας κάθε δυνατή βοήθεια προς τον πρόεδρο και τον Γενικό διευθυντή για την πραγματοποίηση συνεδριάσεων διοικητικού συμβουλίου της ένωσης και επιτροπών αυτής.

2.5.1)Γενικός Διευθυντής

Οι αρμοδιότητές του ορίζονται σύμφωνα με το καταστατικό της ένωσης της οποίας προϊστάται όλων των υπηρεσιών. Επιμελείται των υποθέσεων όσον αφορά την ανάπτυξη και τις δραστηριότητες της ένωσης στο νομό, επιμελείται του καταστατικού ,των κανονισμών και των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης του συμβουλίου προετοιμάζοντας τα θέματα που πρόκειται να συζητηθούν σε αυτήν υπογράφοντας τις αποφάσεις της. Εγκρίνει την προμήθεια υλών για τις παραγωγικές μονάδες της ένωσης των έτοιμων προϊόντων σύμφωνα με τις αποφάσεις του συμβουλίου υποβάλλοντας τον προϋπολογισμό των ετήσιων επενδύσεων. Επιβλέπει τον ισολογισμό και την απογραφή των περιουσιακών στοιχείων της ένωσης ετησίως δίνοντας τις κατάλληλες οδηγίες στις οικονομικές υπηρεσίες. Εγκρίνει τις άδειες των υπαλλήλων καθώς και τις μετακινήσεις τους στο εσωτερικό και εξωτερικό για

εκτέλεση υπηρεσίας. Προτείνει στο διοικητικό συμβούλιο την πρόσληψη ειδικών συνεργατών με σύμβαση εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ.

3.1) ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η καθομολογούμενη υπεροχή της ποιότητας του ελαιόλαδου, που παράγει και συσκευάζει η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Λακωνίας, οφείλεται στην προσαρμοστικότητα του ελαιόδεντρου στο οικοσύστημα της περιοχής.

Η καλλιέργεια της ελιάς άρει την καταγωγή- καλλιέργειά της από την αρχαιότητα, διότι οι Έλληνες πρώιμα αντιλήφθηκαν τις άριστες θρεπτικές ιδιότητες του προϊόντος. Σ' αυτό συνέτειναν κάποιοι βασικοί παράγοντες οι οποίοι συνθέτουν το ιδανικό κλίμα για την ποιοτική υπεροχή του: το κρύο του χειμώνα, όταν και όσο το χρειάζεται, σε συνδυασμό με την ιδανική βροχόπτωση και ηλιοφάνεια την άνοιξη και το καλοκαίρι, καθώς επίσης και το βραχώδες έδαφος. Ιδιαίτερα οι κάτοικοι της Λακωνίας αντιλαμβανόμενοι προδήλως τις φυσικές δυνατότητες του τόπου, αλλά και πρωτίστως τις θρεπτικές ιδιότητες του ελαιόλαδου, πάντοτε η βασική τους ενασχόληση ήταν και είναι η ελαιοκαλλιέργεια.

Η Ε.Α.Σ. Λακωνίας συνεχίζοντας την παράδοση αυτή την εξελίσσει και την προάγει με τη διαδικασία τυποποίησης, με τις πιο σύγχρονες μεθόδους μέσα από μια πιστοποιημένη κατά ISO-9001 ποιοτικά διαδικασία, μια σειρά από προϊόντα τα οποία και διαθέτει στην Εγχώρια, Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια αγορά.

3.1.1) Το Ελαιόλαδο

Στο νοτιότερο άκρο της Ηπειρωτικής Ευρώπης βρίσκεται η Λακωνία όπου, όπως προαναφέρθηκε, συνίστανται οι ευνοϊκότερες συνθήκες για την παραγωγή άριστης ποιότητας προϊόντος, το γνωστό λακωνικό παρθένο ελαιόλαδο.

Ήδη από την εποχή της Τουρκοκρατίας η Λακωνία ήταν κατάφυτη από ελιές, τις οποίες είχαν φυτέψει οι Λάκωνες αγρότες, σε πεδινές περιοχές, στα ριζώματα των βουνών καθώς και σε ημιορεινές περιοχές, με ιδιαίτερη στοργή και φροντίδα έχοντας οικολογική συνείδηση και σεβασμό προς το περιβάλλον, το "ευλογημένο" δένδρο της ελιάς όπως το αποκαλούν, αφού η ζωή τους έχει ταυτισθεί με την ελιά και είναι το δένδρο που έδινε πάντα βιοποριστικό διέξοδο στους αγρότες. Σήμερα με πολύ θαυμασμό και δέος αγναντεύουμε τους ελαιώνες της Λακωνίας, αφού μέσα σε αυτούς εμπερικλείεται ο αγώνας, ο μόχθος, ο κόπος και ο ιδρώτας του αγρότη. Γι' αυτό μπορούμε να τα χαρακτηρίσουμε τα ελαιόδενδρα σαν τα δένδρα της υπομονής και της

επιμονής, αφού για να μεγαλώσουν και να δώσουν ένα καλό -ποιοτικά και ποσοτικά- εισόδημα χρειάστηκε να περάσουν πολλά χρόνια.

Κάθε νέα παραγωγική χρονιά σηματοδοτεί ένα νέο ξεκίνημα και συμβολίζει πάντα τη νέα ζωή με φερέλπιδες προσδοκίες ό,τι το πρώτιστο αγαθό που είναι το ελαιόλαδο συνιστά πηγή ευτυχίας για τους κατοίκους της Λακωνίας, οι οποίοι συνεχίζουν αισιόδοξα προετοιμαζόμενοι για την επόμενη χρονιά.

Το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο βιολογικής καλλιέργειας που παράγεται και εμφιαλώνεται από την Ένωση φέρει το εμπορικό όνομα Βιολογικό Δωρικό Λακωνίας και είναι το φυσικό προϊόν που παράγεται όπως τον παλιό καλό καιρό από την απλή έκθλιψη της ελιάς και συσκευάζεται αγνά και φυσικά ώστε να διατηρούνται όλες οι βιταμίνες και το άρωμά του. Αυτό προϋποθέτει ό,τι η ένωση συνεργάζεται με τους παραγωγούς, οι οποίοι εφαρμόζουν την βιολογική καλλιέργεια της ελιάς με τις παραδοσιακές λιπάνσεις σε συνδυασμό με σύγχρονες οικολογικές τεχνικές καταπολέμησης των ασθενειών.

Έπειτα το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο βιολογικής καλλιέργειας, το αποθηκεύουν σε ανοξειδωτές δεξαμενές και το εμφιαλώνουν με ανοξειδωτά μηχανήματα, έτσι ώστε να διατηρείται η υπέροχη γεύση και το άρωμά του.

Το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο παράγεται και εμφιαλώνεται επίσης από την Ένωση και φέρει το εμπορικό όνομα Δωρικό Λακωνίας. Είναι το φυσικό προϊόν έκθλιψης από ελαιόκαρπο των τοπικών ποικιλιών ελαιόδεντρων, κυρίως της Κορωνέικης και της Αθηνοελιάς. Για το συγκεκριμένο ελαιόλαδο η ΕΑΣ επιλέγει από τα τοπικά ελαιοτριβεία ποσότητες εξαιρετικού παρθένου ελαιόλαδου και στη συνέχεια τα αποθηκεύει σε ανοξειδωτές δεξαμενές και τέλος τα εμφιαλώνει με ανοξειδωτά μηχανήματα για να παραμείνει το άρωμα και η γεύση του. Το συγκεκριμένο ελαιόλαδο φημίζεται για τη φρουτώδη γεύση, το έντονο άρωμα και την ευχάριστη πικρή επίγευσή του. Αυτά είναι και τα χαρακτηριστικά της φρεσκάδας του.

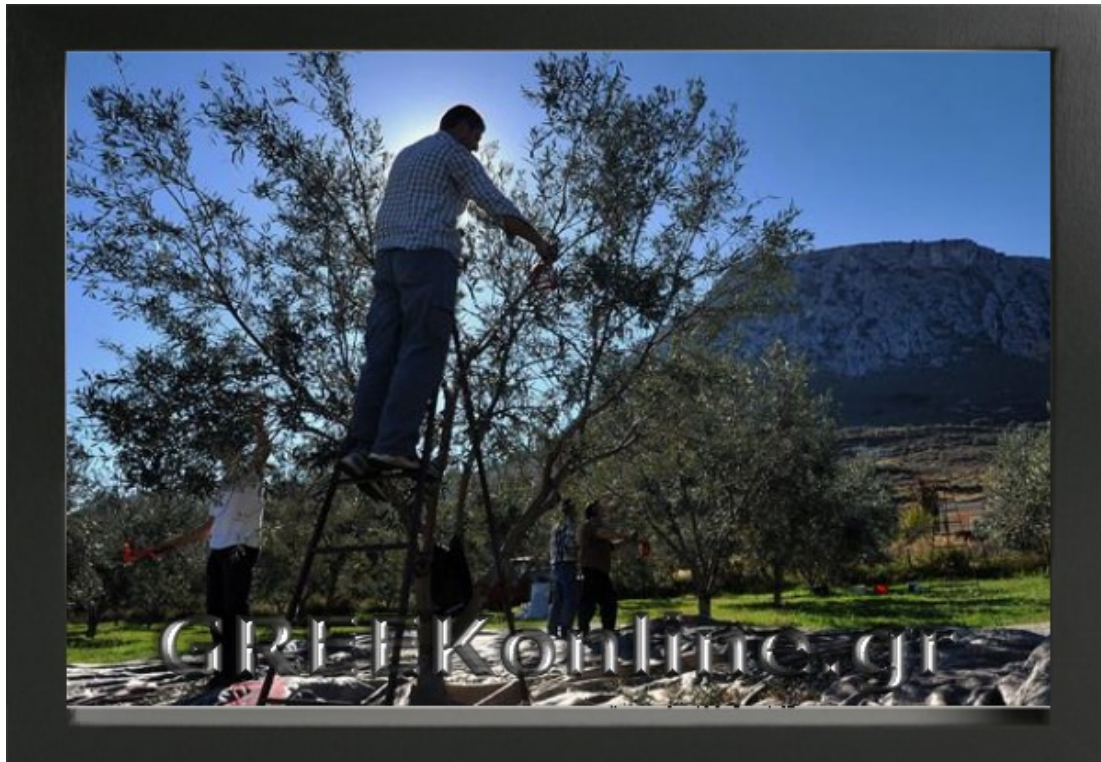
3.1.2) Πυρηνέλαιο

Το πυρηνέλαιο «ΕΣΤΙΑ» παρασκευάζεται και αυτό στο εργοστάσιο της Ένωσης. Μετά την εξαγωγή του ελαιολάδου συγκεντρώνονται ποσότητες το οποίο έχει προέλθει από την επεξεργασία του προϊόντος. Από αυτά λοιπόν τα επεξεργασμένα έλαια σε συνδυασμό με τα έλαια που πήραν απευθείας από την ελιά προκύπτει το πυρηνέλαιο.

Το είδος του λαδιού αυτού χρησιμοποιείται κυρίως στο μαγείρεμα, τηγάνισμα, σε όλες τις φρέσκιες σαλάτες αλλά και στην ζαχαροπλαστική. Ιδιαίτερα διακρίνεται για την αντοχή του σε υψηλές θερμοκρασίες.

3.2) Ιστορία και ο Ρόλος του ελαιόλαδου στην υγεία

Η ελιά για τους Έλληνες είναι ένα σεπτό προϊόν, διότι ως λάδι αποτελεί αφενός μεν το τελετουργικό υλικό από τις αρχαίες σπονδές μέχρι το Ευχέλαιο και το Βάπτισμα αφετέρου δε θεμελιώδες είδος διατροφής, αλλά και ως βρώσιμο προϊόν αποτελεί ένα αζεπέραστο και διαχρονικό προσφάγι. Βεβαίως δεν μπορεί να υποτιμηθεί και ο οικονομικός του ρόλος διότι θεωρείται πολύτιμο εμπορεύσιμο αγαθό, το οποίο προσδίδει οικονομική δύναμη

Υπάρχει, ωστόσο και μια ποιητική διάσταση σε αυτό το πολύτιμο υλικό. Τα λυχνάρια με το βαμβακένιο φυτίλι ήταν μέσο φωτισμού από τα βάθη των χρόνων, πριν ακόμα χρησιμοποιηθεί το πετρέλαιο, το αέριο και άλλα συναφή μέσα. Αυτό καθ'αυτό το ελαιόλαδο θεωρείται φάρμακο, αλλά και βασικό συστατικό για την παρασκευή φαρμάκων, καθώς αρωμάτων. Δοξάστηκε επίσης σαν υλικό των στιβαρών σωμάτων των αθλητών, αφού άλειψαν τα σώματά τους με αυτό πριν από τα γυμνάσια ορίζοντας το έτσι ως ένα είδος προστατευτικού υμένα των νέων σωμάτων. Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμα και το κατακάθι ή αλλιώς μούργα, όπως το αποκαλούν, το οποίο είναι και το άχρηστο μέρος του λαδιού το χρησιμοποιούν για τη δημιουργία σαπουνιού.

Από τον αρχαίο ήδη Ελληνικό κόσμο ήταν γνωστές οι ευεργετικές ιδιότητες του λαδιού, αφού το χρησιμοποιούσαν στην προετοιμασία για συμμετοχή σε αθλητικούς αγώνες ή στη μάχη. Ο μεν Όμηρος έχει αναφερθεί στο λάδι με το οποίο οι ήρωες του αλείφονταν μετά το λουτρό ο δε Πλάτωνας το θεωρούσε ως αρωγή για τους πόνους.

Διαχρονικά συνεχίζει να είναι το πρώτιστο διατροφικό είδος για το λαό μας, ο οποίος το συνέδεσε με την υγιεινή διατροφή του και με τις συνακόλουθες ευεργετικές επιδράσεις του στον τομέα της υγείας. Αξίζει να σημειωθεί πως η έλλειψη λαδιού συνεπάγεται αβιταμίνωση η οποία προκαλεί την ασθένεια σκορβούτο, που επισημαίνεται ιδιαίτερα στα χρόνια της κατοχής (1941- 1944) και υπήρξε η πρωταρχική αιτία των θανάτων, ιδίως στην περιοχή της πόλης των Αθηνών. Στις δεκαετίες του 40 και του 50 απέκτησε

ανταλλακτική αξία και λειτούργησε σαν «νόμισμα» σε εκείνα τα δύσκολα χρόνια.

Τέλος οι αρχαίοι πρόγονοι μας, έδειχναν την ιδιαίτερη σημασία και σεβασμό που είχαν προς το δέντρο της ελιάς με το στεφάνι που έφτιαχναν και στεφάνωναν τους αρχαίους Ολυμπιονίκες.

Εκτός από την ιστορία του όμως το ελαιόλαδο είναι φανερό ότι κάνει καλό και στην υγεία του ανθρώπου. Σύμφωνα με τον Ιπποκράτη το φαγητό δεν ήταν μόνο θρέψη αλλά και απόλαυση. Η βάση του διαιτολογίου του Ιπποκράτη ήταν το σιτάρι, το ελαιόλαδο και το κρασί συνδυαζόμενο με άλλα φαγητά ζωικής και φυτικής προέλευσης. Σήμερα η αναγνώριση των απόψεων του Έλληνα γιατρού της αρχαιότητας για τα οφέλη και την υγιεινή του ελαιόλαδου προβάλλεται έντονα με την Πυραμίδα Μεσογειακής Διατροφής διεθνώς, στην οποία το ελαιόλαδο είναι πρώτο στην προτίμηση από οτιδήποτε άλλο.

3.3) Διεύθυνση Οικονομικής Υποστήριξης

Τηρεί το λογαριασμό κάθε φύσης οικονομικών συναλλαγών, λογιστικών εγγραφών και της κατάρτισης του ετήσιου ισολογισμού. Παρακολουθεί τις λογιστικές και διαχειριστικές εργασίες της Ένωσης και ενημερώνει τις συναλλαγές των συνεταιρισμών – μελών. Παρακολουθεί την λογιστική περιουσία της Ένωσης (κινητή – ακίνητη). Τροποποιεί όταν απαιτείται τον προϋπολογισμό της Ένωσης και παρακολουθεί αυτόν σε συνεργασία με λοιπές υπηρεσίες.

Επεξεργάζεται τα στοιχεία του κόστους και της συνεργασίας για το ύψος της τιμής πώλησης των προϊόντων σε συνεργασία με την διεύθυνση παραγωγής εμπορίου. Εισηγείται μιας καλύτερης μεθόδου είσπραξης πάντα

σε συνεργασία με την διεύθυνση παραγωγής εμπορίου. Διατηρεί αρχείο λογιστικών παραστατικών. Παρακολουθεί τη μισθολογική εξέλιξη των υπαλλήλων καθώς και τις αποδοχές του προσωπικού, αναλύοντας τα στοιχεία εκείνα που αφορούν την μισθοδοσία, τηρώντας μισθολογικό μητρώο. Διεκπεραιώνει τις απαραίτητες δαπάνες για πληρωμή οποιουδήποτε ποσού που αφορά πάσης φύσης αγορές ή εργασίες, αναφέροντας σχετικά στην διοίκηση της Ένωσης.

Ελέγχει, εκκαθαρίζει και αποζημιώνει οδοιπορικά και λοιπά έξοδα υπαλλήλων, συμβούλων και συνεργατών της Ένωσης. Πραγματοποιεί διαγωνιστικές διεργασίες (απευθείας ανάθεση, πρόχειροι, ανοικτοί διαγωνισμοί). Προβαίνει την καταστροφή ή εκποίηση ακρήστων υλικών. Πραγματοποιεί ετήσιες εκθέσεις ως προς τον οικονομικό απολογισμό στο τέλος εκάστου έτους.

3.4) Διεύθυνση Παραγωγής και Εμπορίου

Στη Διεύθυνση Παραγωγής και Εμπορίου υπάρχουν τα τμήματα:

1) Τμήμα Παραγωγής

- Μονάδα παραγωγής πυρηνελαίου
- Μονάδα τυποποίησης ελαιολάδου
- Μονάδα τυποποίησης Βρώσιμων ελιών
- Γραφείο τεχνικής υποστήριξης των παραγωγικών μονάδων

2) Τμήμα Χημείου

3) Τμήμα Εμπορίας Ιδίων Προϊόντων

4) Τμήμα Εμπορίας Προϊόντων Τρίτων

5) Τμήμα Εφοδίων

6) Τμήμα Λιανικής Πώλησης (Σούπερ Μάρκετ)

Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Παραγωγής και Εμπορίου περιλαμβάνουν τον προγραμματισμό, το συντονισμό, την προμήθεια των πρώτων υλών και των πωλήσεων των τελικών προϊόντων που παράγονται από τις παραγωγικές μονάδες της Ένωσης.

Προσδιορίζει τους όρους και ετοιμάζει τις συμβάσεις προμήθειας πρώτων υλών και διάθεσης έτοιμων προϊόντων προς έγκριση και υπογραφή από τον Γενικό Διευθυντή της Ένωσης. Η προετοιμασία σχεδίων στρατηγικής (marketing) για τη διάθεση των προϊόντων στην αγορά και ο συντονισμός των δραστηριοτήτων, της παραγωγικότητας και των αποτελεσμάτων των τμημάτων που ανήκουν στην Διεύθυνση, υποβάλλοντας σχετική εισήγηση στο Γενικό Διευθυντή της Ένωσης με σκοπό την επίτευξη προσδιορισμένων στόχων.

3.4.1) Τμήμα Παραγωγής

Το τμήμα Παραγωγής προγραμματίζει συντονίζει και ελέγχει την παραγωγική διαδικασία του συνόλου των παραγωγικών μονάδων της

Ένωσης. Κοστολογεί και υποβάλλει στην Διεύθυνση που ανήκει στοιχεία του κόστους παραγωγής των Μονάδων. Έχει την ευθύνη του ελέγχου της ποιότητας των πρώτων υλών, της επιλογής και της καταλληλότητάς τους και την ευθύνη της παρακολούθησης της ποιότητας της ποιότητας των τελικών προϊόντων, μέχρι της παράδοσή τους στους αγοραστές.

Ερευνά και αναφέρει στη Διεύθυνση που ανήκει τον υφιστάμενο ποσοτικό και ποιοτικό ανταγωνισμό από παρεμφερή προϊόντα στην ευρύτερη περιοχή και εισηγείται τη λήψη μέτρων για την βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων, σε σχέση με τις συνθήκες της αγοράς.

Τέλος μεριμνά για όλες τις ενέργειες που συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και στη μείωση του κόστους παραγωγής των μονάδων.

3.4.1.1) Το Πυρηνελαιουργείο

Το πυρηνελαιουργείο αποτελεί μια από τις εγκαταστάσεις της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών της Λακωνίας. Αποτελείται από μόνιμο προσωπικό και από προσωπικό μερικής απασχόλησης.

Μέσα στο χώρο του πυρηνελαιουργείου συγκεντρώνεται ο πυρήνας, τον οποίο και αγόρασε η Ένωση από τα ελαιοτριβεία του νομού Λακωνίας. Έπειτα γίνεται επεξεργασία του πυρήνα σε ειδικό χώρο και μετά από την διαδικασία της επεξεργασίας παράγονται 2 προϊόντα.

- Ακατέργαστο πυρηνέλαιο ή αλλιώς μπρούτο
Και
- Πυρηνόξυλο

Το ακατέργαστο πυρηνέλαιο διατίθεται σε ειδικά εργοστάσια (ραφίναριες), είτε στο εσωτερικό είτε στο εξωτερικό. Εκεί παίρνουν το πυρηνέλαιο και αφού περάσει από μια διαδικασία επεξεργασίας, το μετατρέπουν σε βρώσιμο έλαιο. Αντίθετα το πυρηνόξυλο χρησιμοποιείται για θέρμανση και είναι πολύ πιο οικονομικό.

Ακόμα γίνεται έλεγχος και παρακολούθηση προκειμένου να υπάρχει καλή λειτουργία της μονάδας με βάση τις υποδείξεις και τις εντολές του Τμήματος Παραγωγής και γίνεται καταγραφή των παραγόμενων προϊόντων και η παρακολούθηση της παραγωγής τους.

Πηγή: Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας

3.4.1.2) Μονάδα τυποποίησης ελαιολάδου και βρώσιμων ελιών

Σε άμεση συνεργασία με το τμήμα παραγωγής συντονίζει και επιβλέπει τις εργασίες παραγωγής, καταγράφοντας τα απαιτούμενα κύρια και βοηθητικά υλικά καταγράφει τα παραγόμενα προϊόντα κάνοντας σχετική εισήγηση προς το τμήμα παραγωγής για την τυποποίηση ελαιολάδου και βρώσιμων ελιών.

3.4.1.3) Γραφείο Τεχνικής Υποστήριξης

Ο προγραμματισμός, η διαχείριση των πάσης φύσεως τεχνικών εργασιών των παραγωγικών μονάδων, η λειτουργία όλων των υπηρεσιών της ένωσης (κατασκευές, συντηρήσεις, εγκαταστάσεις εξοπλισμού κλπ) ανήκουν στις αρμοδιότητες του γραφείου αυτού. Επίσης προβαίνει στην μελέτη, βελτίωση και καλή λειτουργία των εγκαταστάσεων της ένωσης αλλά και όλων των λοιπών εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούν οι υπηρεσίες της ένωσης .

3.4.2) Τμήμα Χημείου

Το τμήμα Χημείου προγραμματίζει, συντονίζει, υλοποιεί και παρακολουθεί τις αναλύσεις για τον ποιοτικό έλεγχο των τελικών και των ενδιάμεσων προϊόντων των παραγωγικών μονάδων της ένωσης.

Ειδικότερα επιμελείται για την χημική εξέταση και ανάλυση δειγμάτων για τον ποιοτικό έλεγχο και την παρακολούθηση των φυσικοχημικών χαρακτηριστικών του ελαιόλαδου και των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών

του παρθένου ελαιόλαδου που τυποποιεί η Ένωση, ώστε να διασφαλίζεται η γνησιότητα και η ποιότητά του, σύμφωνα με την εκάστοτε υφιστάμενη εθνική, κοινοτική και διεθνή νομοθεσία για τον ποιοτικό έλεγχο. Επίσης εξετάζει και αναλύει δείγματα για τον ποιοτικό έλεγχο και την παρακολούθηση των βρώσιμων ελιών που τυποποιεί η ένωση.

Επιπρόσθετα υποστηρίζει την καταγραφή καθώς και την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων του ποιοτικού ελέγχου των παραγόμενων και τυποποιημένων τελικών προϊόντων υποβάλλοντας σχετικές αναφορές ελέγχου στο τμήμα Παραγωγής. Τέλος συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές για τον ποιοτικό έλεγχο των τελικών προϊόντων (ΕΦΕΤ, Γενικό Χημείο Κράτους).

3.4.3) Τμήμα Εμπορίας Ιδίων και Τρίτων Προϊόντων

Το τμήμα εμπορίας προγραμματίζει, συντονίζει και ελέγχει την αγορά πρώτων υλών, των βοηθητικών υλικών συσκευασίας και των πωλήσεων των έτοιμων προϊόντων που παράγει ή τυποποιεί η Ένωση για λογαριασμό των μελών της. Ακόμα ερευνά το ύψος των τιμών των προϊόντων που παράγει, ή τυποποιεί η Ένωση για λογαριασμό των μελών της, καθώς και των τιμών προμήθειας πρώτων υλών και βοηθητικών υλικών.

Παράλληλα γίνεται έλεγχος της τήρησης των πιστωτικών ορίων και των όρων συναλλαγής της Ένωσης με τα μέλη της. Εκδίδονται σχετικές εντολές για την ασφαλή διακίνηση των πρώτων υλών από τα σημεία αγοράς στις μονάδες παραγωγής και της διάθεσης των έτοιμων προϊόντων στα μέλη ή σε πελάτες της Ένωσης. Προετοιμάζει τις εκτιμήσεις των προβλέψεων ως προς τις εξελίξεις της αγοράς και των τιμών και υποβάλλει στη Διεύθυνση που ανήκει ενημερωτικές αναφορές.

3.4.4) Τμήμα Εφοδίων (Πρατήρια)

Τα πρατήρια ασχολούνται με την διαχείριση της διάθεσης στην αγορά των γεωργικών εφοδίων, εξοπλισμών και των εν γένει γεωργικών εισροών που εμπορεύεται η ένωση, στην ευρύτερη περιοχή που δραστηριοποιείται. Παράλληλα γίνεται παρακολούθηση της αγοράς και προετοιμασία σχεδίου διαπραγματεύσεως των τιμών των γεωργικών εφοδίων και εισροών απευθείας με τις προμηθεύτριες αλλοδαπές ή εγχώριες εταιρίες.

Προετοιμάζουν ακόμα εμπορικές συμφωνίες για λογαριασμό των μελών της ένωσης ή και τρίτων, πελατών της. Διευρύνουν το πελατολόγιο της ένωσης προς τα ιδιωτικά εμπορικά καταστήματα, σε συνεργασία με τα περιφερειακά καταστήματα της ένωσης και ενημερώνουν τα μέλη και τους πελάτες τους, επί της κείμενης νομοθεσίας για τα γεωργικά εφόδια καθώς και για τις εισροές.

Τα πρατήρια επίσης εμπορεύονται διάφορα είδη γεωργικά όπως λιπάσματα, ζωοτροφές, φάρμακα, μελισσοκομικά είδη, ελαιόπανα, λοιπά γεωργικά εφόδια (τενεκέδες, λανάρες κλπ) καθώς και σόμπες ξύλου. Κάθε αγρότης είτε είναι συνεταιρισμένος, είτε όχι μπορεί να κάνει τις αγορές του

από τα πρατήρια χωρίς καμία επιβάρυνση αφού δεν διαθέτουν ειδικό κατάλογο για τους συνεταιρισμένους. Κάθε πρατήριο διαθέτει την απαραίτητη μηχανική υποστήριξη για τη διεκπεραίωση των προϊόντων αφενός μεν στο χώρο της ένωσης, αφετέρου δε στην έδρα του παραγωγού.

Τέλος στα πρατήρια απασχολούνται δέκα μόνιμοι εργαζόμενοι και έως έξι εποχιακοί (μερικής απασχόλησης). Ο κύκλος εργασιών υπολογίζεται στα 2,5 εκατομμύρια.

3.4.5)Υπεραγορά(Super Market)

Ο προγραμματισμός, ο συντονισμός καθώς επίσης και ο έλεγχος των αγορών των καταναλωτικών αγαθών που εμπορεύεται το κατάστημα λιανικής πώλησης είναι μια από τις αρμοδιότητες του τμήματος αυτού.

Κοστολογεί και εισηγείται προς την Διεύθυνση, που ανήκει το τμήμα, τις τιμές διάθεσης των καταναλωτικών αγαθών. Φροντίζει για την επίβλεψη της καλής λειτουργίας του καταστήματος. Τέλος υποβάλλει μηνιαίες αναφορές οικονομικής διαχείρισης του καταστήματος στη Διεύθυνση που ανήκει το συγκεκριμένο τμήμα.

3.5)Δραστηριότητες Ένωσης

Πρωταρχικός ρόλος της ΕΑΣ είναι η διακίνηση και η προώθηση διακεκριμένου Εξαιρετικού Παρθένου Ελαιολάδου που παράγεται στην περιοχή της Λακωνίας, εφαρμόζοντας όλες τις παραδοσιακές πρακτικές και τις σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους σε όλα τα στάδια επιλογής και τυποποίησης. Ωστόσο αυτή δεν είναι η μοναδική της δραστηριότητα.

Για την επίτευξη του καταστατικού της σκοπού ασχολείται και με άλλες δραστηριότητες και ενεργεί τις εξής εργασίες

3.5.1)Βιομηχανικές εργασίες

Οι βιομηχανικές εργασίες της ΕΑΣ Λακωνίας έχουν να κάνουν κυρίως με την συγκέντρωση, την τυποποίηση και την εμπορία ελαιολάδου, ελιάς κλπ. Πιο συγκεκριμένα, μέσα σε ειδικές δεξαμενές συγκεντρώνουν το ελαιόλαδο, εφόσον ολοκληρωθούν οι απαραίτητες εργασίες που έχουν να κάνουν με την συγκέντρωση του ελαιολάδου, ακολουθεί η διαδικασία της τυποποίησης και τέλος η εμπορία του ελαιολάδου. Την ίδια περίπτωση διαδικασία ακολουθούν και για την βρώσιμη ελιά. Συγκεντρώνουν τις ελιές σε συγκεκριμένες δεξαμενές, έπειτα γίνεται η τυποποίηση και τέλος έχουμε την εμπορία της βρώσιμης ελιάς. Μια τελευταία εργασία είναι αυτή που ακολουθούν στον πυρηνελαιουργείο για την εμπορία εξευγενισμένου πυρηνελαίου, πυρηνόξυλου κλπ.

3.5.2) Προμηθευτικές εργασίες

Η ένωση όπως αναφέραμε και παραπάνω έχει στις εγκαταστάσεις της τέσσερα πρατήρια. Στα πρατήρια αυτά εκτελούνται οι προμηθευτικές εργασίες. Εργασίες όπως η εμπορία λιπασμάτων, η εμπορία μιγμάτων ζωοτροφών καθώς και η εμπορία γεωργικών φαρμάκων και λοιπών ειδών γεωργικής χρήσης.

Για το τέλος έχουμε την εμπορία τροφίμων και άλλων ειδών οικιακής χρήσης που πραγματοποιούνται στον χώρο του «Σούπερ Μάρκετ.»

3.5.3) Εργασίες Παροχής υπηρεσιών

Εργασίες παροχής υπηρεσιών της Ένωσης αφορούν την υποβολή της ετήσιας δήλωσης των παραγωγών για την εκμετάλλευση του ελαιολάδου, την οργάνωση και συγκρότηση συνεργείων για την εξυπηρέτηση των παραγωγών για την συμπλήρωση των δηλώσεων με τα στοιχεία που παραλαμβάνονται από το τμήμα πληροφορικής και με τα ληφθέντα στοιχεία από τις αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες τον εντοπισμό των αγροτεμαχίων τους (διαφάνειες, χάρτες κλπ) . Την ενημέρωση των μελών για την υποβολή της παραπάνω ενιαίας δήλωσης. Την παρακολούθηση ηλεκτρονικών εφαρμογών σε συνεργασία με το τμήμα πληροφορικής για την διαχείριση των ατομικών τους δικαιωμάτων, όπως την επιστροφή ΦΠΑ και κάθε είδους υπηρεσία που είναι συναφή από την διεύθυνση στην οποία υπάγεται το αρμόδιο τμήμα. Μια εξίσου σημαντική εργασία είναι και η πρακτόρευση ασφαλειών. Με λίγα λόγια προσφέρονται ασφάλειες για τα αυτοκίνητα των αγροτών, για τυχόν ατυχήματα και παντός τύπου ασφάλειες. Την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών όσον αφορά την εκμετάλλευση των προϊόντων και της ολοκληρωμένης διαχείρισης και πιστοποίησης των τροφίμων. Τις αποζημιώσεις των δικαιούχων από φυσικές καταστροφές. Επίσης την εκπαίδευση νέων αγροτών καθώς και την ασφάλιση της συνταξιοδότησης τους

Συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο των εταιριών

Αναπτυξιακή εταιρία Πάρνωνας Α.Ε

Αναπτυξιακή εταιρία Πάρνωνας – Ταΰγετος Α.Ε

Αναπτυξιακή εταιρία Λακωνίας Α.Ε

Συμμετοχή της, στο Μετοχικό Κεφάλαιο των παρακάτω Συνεταιριστικών Οργανώσεων

ΠΑΣΕΓΕΣ
ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ

ΣΥΚΙΚΗ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α

ΚΕΣΠΥ

3.6)Εξαγωγές της Ένωσης

Η ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας κάνει εξαγωγές και στο εξωτερικό, συνεργάζεται με διάφορους χονδρεμπόρους / εισαγωγείς.

Οι ποσότητες λαδιού μεταφέρονται εκεί ως επί το πλείστον σε containers τα οποία φορτώνονται πάνω σε καράβια. Ο μεγαλύτερος όγκος των εμπορευμάτων διακινείται με θαλάσσια μέσα (καράβια). Κάποιες ποσότητες διακινούνται με οδική μεταφορά (φορτηγά αυτοκίνητα) και ελάχιστες ποσότητες διακινούνται αεροπορικώς.

Το είδος του λαδιού που εξάγει η ένωση στο εξωτερικό είναι το Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο. Εξάγουν επίσης και Ακατέργαστο Πυρηνέλαιο σε χύδην μορφή το οποίο είτε μεταφέρεται με βυτιοφόρα οχήματα κατάλληλα για τρόφιμα, είτε με δεξαμενόπλοια καράβια.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκοπός της εκπόνησης της παρούσας πτυχιακής εργασίας ήταν η μελέτη της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας και η διερεύνηση της συμβολής της στην τοπική ανάπτυξη. Πιο συγκεκριμένα εξετάσαμε τους στόχους και τους σκοπούς της ένωσης καθώς και τις αρμοδιότητες της. Ακόμα παρουσιάσαμε τα προϊόντα που παράγει (ελαιόλαδο, πυρηνέλαιο, πυρηνόξυλο) στα εργοστάσια της και τον ρόλο του ελαιόλαδου στην υγεία. Επίσης είδαμε πως λειτουργεί κάθε τομέας ξεχωριστά.

Η Λακωνία είναι περιοχή αγροτική και τα αγροτεμάχια περνούν από γενιά σε γενιά, γεγονός που σημαίνει ό,τι αυτή η ενασχόληση αποτελεί συνέχιση της οικογενειακής παράδοσης. Οι μεγαλύτεροι δηλαδή σε ηλικία αποσύρονται και κληροδοτούν τα χωράφια στα παιδιά τους. Έτσι γίνεται σημαντική προσπάθεια ώστε να συνεχιστεί η ανάπτυξη της ελαιοκαλλιέργειας, μέσω της οποίας επιδιώκεται η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των ανθρώπων και η αναβάθμιση της ίδιας τοπικής κοινωνίας. Οι παραγωγοί-μέλη του συνεταιρισμού είναι κατά κύριο λόγο άνδρες, χωρίς να αποσιωπάται η συνεργασία πολλών από αυτούς με τις συζύγους τους. Προκύπτει λοιπόν ότι και τα δύο φύλα ασχολούνται με τις ελαιοκαλλιέργειες είτε ως μέλη της ένωσης, είτε ως απλοί εργάτες.

Το γεγονός ότι πολλοί από τους παραγωγούς ξεκινούν να δουλεύουν από μικρή ηλικία στα χωράφια, έχει σαν αποτέλεσμα να εγκαταλείπουν από πολύ νωρίς τα σχολεία και να μην ολοκληρώνουν την πρωτοβάθμια και κατά συνέπεια τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Άλλωστε στις αγροτικές περιοχές είναι γνωστή η έκφραση ότι για να καλλιεργεί κανείς δεν χρειάζεται να έχει πολλές γνώσεις. Τούτο τείνει να εκλείψει με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση της υποχρεωτικής (εννιάχρονης) εκπαίδευσης. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα στους αγρότες παρακολούθησης ειδικών επιμορφωτικών σεμιναρίων με σκοπό την αύξηση και βελτίωση των γνώσεών τους σχετικά με την καλλιέργεια της ελιάς και την γεωργία γενικότερα.

Η ύπαρξη της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών αποτελεί σημαντική βάση για την βελτίωση της αγροτικής καλλιέργειας και την ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου. Τα τελευταία χρόνια ο αριθμός των παραγωγών έχει αυξηθεί κατά πολύ και αυτό οφείλεται στη βελτίωση των συνθηκών καλλιέργειας και παραγωγής. Γι' αυτό το λόγο η καλύτερη οργάνωση της παραγωγής και του εμπορίου, η καλύτερη ενημέρωση σε θέματα αγροτικά και οι μεγαλύτερες δυνατότητες επεξεργασίας που προσφέρονται καθιστούν την ύπαρξη της ένωσης αναγκαία παρέχοντας σημαντικά οφέλη στα μέλη της εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα και σιγουριά.

Η ολοένα και ανοδική πορεία της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών αποτελεί φερέγγυο για μια πολύ καλή προοπτική για το μέλλον. Η ανάπτυξη της καταρχήν επηρέασε πολλούς -ιδίως νέους-έτσι ώστε να παραμείνουν στον

τόπο τους και να ασχοληθούν με τον αγροτικό τομέα και εν συνεχεία διαφήμισε πολύ την περιοχή της Λακωνίας μέσω της διαφήμισης των προϊόντων αρίστης ποιότητας του συνεταιρισμού.

Συμπερασματικά οι συνεταιρισμοί είναι ένας θεσμός που έκανε την εμφάνιση του στην αρχαία Ελλάδα και την αρχαία Ρώμη και από τότε μέχρι σήμερα εξελίχθηκε πολύ για να πάρει την σημερινή μορφή του. Η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας έχει διαγράψει μια πολύ σημαντική πορεία από τη στιγμή της ίδρυσης της (1940) μέχρι και σήμερα βοηθώντας πολύ και τους παραγωγούς αλλά και την τοπική κοινωνία. Η φήμη της Ένωσης Γ.Σ.Λ. για το εξαιρετικής ποιότητας λάδι της ξεφεύγει των ορίων της Ελλάδας και επεκτείνεται και στο εξωτερικό. Η επιτυχία της άλλωστε οφείλεται στο ό,τι τα μέλη της είναι ικανοποιημένα από την διοίκηση η οποία εξασφαλίζει την ευοίωνη προοπτική της εξασφαλίζοντας παράλληλα και την εξίσου σημαντική συνεισφορά της στην ανάπτυξη όλης της περιοχής.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Πηγή: Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας

Πηγή: Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας

Πηγή: Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λακωνίας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ❖ Αβδελίδης, Π (1976), Το αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα στην Ελλάδα, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα
- ❖ Βενιέρης, Γ (1988), Οικονομική Πληροφόρηση και αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις Αθήνα
- ❖ Ενημερωτικό φυλλάδιο Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών νομού Λακωνίας
- ❖ Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών ν. Λακωνίας
- ❖ Κλήμης Α.Ν (1985), Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα, Τόμος 1, εκδ. Πιτσιλός, Αθήνα
- ❖ Κλήμης Α.Ν (1991), Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα, Τόμος 3, εκδ. Α.Ν Κλήμη, Αθήνα
- ❖ Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ)
- ❖ Παπαγεωργίου, Κ., Δαμιανός Δ, Σπαθής, Π. (2005) Αγροτική Πολιτική εκδ. Στοχαστής, Αθήνα
- ❖ Παπαγεωργίου, Κ., Σπαθής, Π., (2000) Αγροτική Πολιτική εκδ. Στοχαστής, Αθήνα
- ❖ Παπαγεωργίου, Κ., (2004) Βιώσιμη Συνεταιριστική Οικονομία, εκδ Αθ. Σταμούλης, Αθήνα
- ❖ Πατρώνης, Β. Παπαγεωργίου, Θ. (2003) Η ιστορική εξέλιξη των αγροτικών συνεταιρισμών στην Ελλάδα στον 20^ο αιώνα, στο συλλογικό τόμο Συνεταιριστικοί Προβληματισμοί 2002-2003, εκδ. Σταμούλης, Αθήνα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ 2011-2013